

Conceptverslag

Commissie Ruimte, Wonen en Water

Datum commissievergadering	:	19 juni 2017
Plv. Commissievoorzitter	:	Dhr. A.J.C. de Wit
Commissiegriffier	:	Mw. M. Veldhoen
Telefoonnummer/e-mail	:	023-5145342/veldhoenm@noord-holland.nl

Aanwezig:

5	Commissievoorzitter		dhr. A.J.C. de Wit
	Commissiegriffier		mw. M. Veldhoen
	Leden van de commissie	VVD	dhr. P.P.J. Slettenhaar, mw. E.A.S. Rommel, dhr. J. Kramer
		D66	mw. A.J.C.E. Strens, dhr. J.H. Rook
10		PvdA	dhr. L.Hj. Voskuil, dhr. N. Papineau Salm, Mw. C.W.M. van Rooij
		PVV	dhr. M.S. Ludriks
		SP	dhr. J.M. Bruggeman, mw. J.M.E. de Groot
		CDA	mw. J.G. Haagsma, dhr. D.G. Heijnen
15		GroenLinks	mw. R.P.M. Kocken, dhr. F.J. Kramer
		PvdD	mw. L.D. Vermaas
		ONH	dhr. J.H. Leever, dhr. B.I.M. Bouberg Wilson
		50PLUS	mw. O.A.C. de Meij
		CU/SGP	dhr. M.C.A. Klein, dhr. D.G.M. Ceder
20	Gedeputeerde		mw. J. Geldhof, dhr. J van der Hoek, dhr. C. Loggen
	Notulist		Verslagbureau Moneypenny/mw. M. Hendriksen
	Afwezig met bericht		mw. S. Klaassen (D66), dhr. H.W. Struben (D66), dhr. N. Kaptheijns (PVV), dhr. A.E. van Liere (PvdD)

25 Agenda

1. Opening en mededelingen
2. Vaststellen Agenda, verslag vorige vergadering, StrA, Moties en Toezeggingen, C-agenda
3. Inloophalfuur
- 30 4. A-agenda Algemeen
 - a. Kaderbrief 2018
 - b. Jaarstukken
5. Rondvraag Loggen en Van der Hoek
6. A-agenda Ruimte
 - a. Voordracht Tweede herstelbesluit PIP Netuitbreiding Kop van Noord-Holland
 - 35 b. Voordracht definitief VVGB Windmolenpark Groetpolder
 - c. Voordracht definitief VVGB Ferrum/Tata
7. B-agenda Ruimte
 - a. RO/Duurzame energie: Brief GS inz. ruimtelijke verkenning energietransitie MRA
 - b. C naar B verzoek SP: Brief BLK aan PS en ged. Geldhof inzake uitwerking Kustpact en
 - 40 c. C naar B verzoek SP: brieven over omgeving Kasteelruïne Brederode
8. Rondvraag Geldhof
9. Sluiting

45

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter** opent de vergadering en heet de Statenleden, de sprekers, andere belangstellenden, de gedeputeerden en de ambtenaren van harte welkom.

50 De vergadering wordt live uitgezonden en de voorzitter wijst de aanwezigen erop dat zij worden opgenomen door camera's vanuit verschillende invalshoeken. Via de livestream is de vergadering te volgen op de website van de provincie. De voorzitter deelt mee dat de provincie digitaal werkt; de commissieleden zullen daarom veel op hun laptop of telefoon kijken om zo hun stukken te kunnen lezen.

55 - Voor de bespreking van de punten onder de A-agenda Ruimte is ook de commissie EEB uitgenodigd.

- Op 8 mei jl. heeft voorafgaand aan de commissie EEB een technische briefing plaatsgevonden over de ruimtelijke effecten van de energietransitie in de MRA aangezien deze informatie ook in die commissie van belang is. De inhoudelijke behandeling van de ruimtelijke effecten van de energietransitie staat vandaag op de agenda.

60 - Gedeputeerde Loggen stelt voor om maandag 4 september een BOT-overleg te houden over de Gebiedsagenda IJsselmeergebied. Het betreft enerzijds de Rijksgebiedsagenda IJsselmeergebied 2050 die nog in ontwikkeling is en waar de betrokken provincies actief aan deelnemen, en anderzijds de interprovinciale gebiedsagenda IJsselmeergebied van Friesland, Overijssel, Flevoland en Noord-Holland, die als bouwsteen voor de Rijksgebiedsagenda wordt ingebracht en ongeveer in
65 maart 2018 klaar moet zijn. De interprovinciale agenda wordt een gezamenlijke agenda met voor de provincies belangrijke punten ten aanzien van het IJsselmeergebied, waarop de provincies willen samenwerken en wat ze aan het Rijk willen meegeven. Op 4 september a.s. is er ook de jaarlijkse bijeenkomst met het terreinbeheer en de organisaties voor de commissie NLM en aansluitend de
70 Agendacommissie. Het voorstel is om het BOT-overleg aan het eind van de ochtend of aan het begin van de avond te houden. Het zal ongeveer 1 tot 1,5 uur duren.

De **voorzitter** vraagt of de commissie kan instemmen met het BOT-overleg op 4 september.

De commissie stemt hiermee in.

75 De **voorzitter** stelt voor om op het tijdstip te reageren nadat daarover in de fractie is gesproken.

- De spreektijden zullen wegens de volle agenda streng gehanteerd worden. Bij alle agendapunten wordt de gangbare behandelwijze gevolgd waarbij zowel de collega-commissieleden als de gedeputeerden kunnen worden bevraagd in een eerste dan wel tweede termijn.

80 - Een aantal fracties heeft een verzoek ingediend om een ingekomen stuk te bespreken. De agenderingsverzoeken worden ingeleid door de fracties die deze hebben ingediend.

- In de vorige vergadering is verzocht om de technische briefing van de PARK terug te luisteren en na te gaan of het verslag van 27 maart 2026 aangepast moest worden. Het terugluisteren van het geluidsfragment leidt tot de conclusie dat het verslag een correcte weergave is van hetgeen is besproken.

85 De **voorzitter** vraagt de commissie in te stemmen met het verslag van deze vergadering. De commissie stemt in.

- Er is een afmelding van de heer Kaptheijns.

90 - De commissie krijgt een schriftelijk verzoek om mee te denken over een werkbezoek in het buitenland over een onderwerp dat de commissie aangaat. Hiervoor worden een commissielid uit de oppositie en een uit de coalitie gevraagd om met de griffie en de voorzitter een aantal onderwerpen op een rijtje te zetten.

2. Vaststellen Agenda, verslag vorige vergadering, StrA, Moties en Toezeggingen, C-agenda

95 Vaststellen agenda

- Agendapunt 4.a Kaderbrief 2018 en 4.b Jaarstukken worden in omgekeerde volgorde besproken.

De agenda wordt met deze wijziging vastgesteld.

100 Verslag vorige vergadering van 15 mei 2017

De commissie stelt het verslag vast.

StrA

105 Er zijn geen vragen of opmerkingen.

Moties en Toezeggingen

De commissie neemt kennis van de lijst met moties en toezeggingen.

C-agenda

- 110 De commissie stemt in met de beantwoording en doorzetting naar GS van de ingekomen brieven conform het voorstel van de griffie.

3. Inloophalfuur

- 115 De **voorzitter** vraagt alle insprekers van vanavond om hun bijdrage op papier aan de griffie te geven, zodat die ervoor kan zorgen dat de bijdrage bij de commissieleden komt.

Mevrouw **Lombaard** spreekt in op persoonlijke titel over de procedures voor grondverwerving van de gemeente Hollands Kroon. Zij wil haar ongenoegen en noodkreet kenbaar maken over de manier waarop de gemeente Hollands Kroon burgers behandelt en wegzet.

- 120 Vanaf 2012 tot heden worden haar man en de inspreekster door de gemeente achtervolgd met juridische en procedurele ontwikkelingen vanwege een onterecht verleende omgevingsvergunning. Door de gemeente is niet ingegaan op verzoeken om gesprekken met de burgemeester. Vijf jaar geleden heeft de gemeente gesteld dat een voormalig pad op het perceel van de inspreker niet openbaar is. Opmerkelijk is dat nu de tegenpartij dwangsommen moet betalen, het pad ineens openbaar wordt verklaard. De gemeente heeft zich volgens de inspreekster continu gemengd in de
- 125 civiele procedures in het geschil met de burens van de inspreekster met als triest dieptepunt een huiszoekingsbevel. Tot op de dag van vandaag weet de inspreekster niet wat de reden hiervan is geweest. Tijdens de openbare raadsvergadering op 22 oktober 2016 werden de inspreekster en haar man door de burgemeester als "zure gekken" betiteld, een uitspraak waarvan de inspreekster niet
- 130 afkomt en die afgelopen week weer door de media is gebruikt. De inspreekster vervolgt dat tijdens een civiele rechtszitting door een ambtenaar van de gemeente werd verkondigd dat de gemeente wil overgaan tot onteigening van hun perceel omwille van de buurman, zodat diens vergunning in stand blijft en die geen dwangsom hoeft te betalen. Door alle jaren van misleiding en bedrog door de gemeente en de enorme financiële gevolgen voor alle
- 135 partijen, is de inspreekster het vertrouwen in de gemeente verloren. Zij verzoekt de commissie de noodkreet ter harte te nemen en de manier van omgaan met burgers onder de loep te nemen. De inspreekster vindt dat de burgemeester niet op deze manier met zijn inwoners moet kunnen omgaan. In de straat zijn voor- en tegenstanders van het onderwerp met als triest resultaat dat het omslaat naar verbaal en fysiek geweld. De inspreker zegt dat dit veroorzaakt wordt door een
- 140 burgemeester die partij trekt en dat zij slechts kan gissen naar de reden hiervoor.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) vraagt wat de inspreker wil dat PS voor haar doen.

- 145 Mevrouw **Lombaard** vraagt de commissie onderzoek te plegen naar de integriteit van de gemeente en naar de dingen die deze met haar burgers doet. Zij vindt dat het niet kan dat een gemeente probeert eigendom te ontnemen omdat dat een vergunningverlening in de weg staat.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) vraagt of de inspreekster ook bij de gemeenteraad is geweest.

- 150 Mevrouw **Lombaard** zegt dat alle gemeenteraadsleden op bezoek zijn geweest, maar dat die zeggen niets te kunnen doen omdat de zaak onder de rechter is. Ook heeft zij om inspreektijd bij de gemeenteraad gevraagd, maar dit werd verhinderd doordat de burgemeester haar uitnodigde voor een gesprek waardoor zij niet in de gemeenteraad kon zijn.

- 155 Mevrouw **Sybenga** spreekt in over de uitbreiding van haar gezondheidscentrum. Zij zegt dat ze het moe en zat is en geen zin meer heeft om nog meer geld uit te geven aan rechtszaken omdat de gemeente Hollands Kroon geen informatie via een WOB-verzoek wil prijsgeven. De inspreekster woont in de zuidwestelijke deel van de Wieringermeer. In die hoek staan windturbines en worden er meer geplaatst. Daarnaast zijn er negen pluimveebedrijven met megastallen in ontwikkeling en deels
- 160 gerealiseerd. Ook wil de gemeente een motorcrossclub hier onderdak bieden door een motorcrossterrein aan te leggen in een gebied dat grenst aan een natuurzone. De provincie heeft bij monde van voormalig gedeputeerde Driessen eerder gezegd dat een motorcrossclub in het gebied niet thuishoort, maar daar heeft de club zich niet bij neergelegd. Locatie NC10 is volgens de inspreekster niet de enige geschikte locatie voor een dergelijke club.
- 165 Haar boerderij, waar ook een gezondheidscentrum gevestigd is, ligt op 350 meter van de beoogde locatie.

De inspreekster vindt dat de gemeente onzorgvuldig handelt en weigert de inspreekster en de advocaat volledig te informeren, ook na gehouden hoorzittingen. De gemeente wil niet in gesprek en kiest voor de formele weg die de gang naar de rechtbank met zich meebrengt. De inspreekster wil

- 170 verder met de ontwikkeling van haar bedrijf en vindt dat het tijd wordt dat de provincie als eigenaar van perceel NC10 inziet dat het proces te lang duurt. Een lawaaiige motorcrossclub hoort niet thuis in het open en stille gebied van de Wieringermeer en zal een nadelige invloed hebben op de bedrijfsvoering van het gezondheidscentrum. De insprekerster denkt dat er ruimte genoeg is op industrieterreinen. Zij hoopt dat de commissie de omgeving eens goed wil bekijken.
- 175 Mevrouw **De Groot** (SP) constateert dat het de insprekerster vooral gaat om de motorcrosslocatie. Zij vraagt wat er bedoeld wordt met een gezondheidscentrum.
- 180 Mevrouw **Sybenga** licht toe dat het gaat om verlenen van psychisch-sociale hulpverlening, het geven van aangepaste sporten, begeleiding van kinderen met ADHD en autisme, massages e.d.
- Mevrouw **De Meij** (50PLUS) vraagt of er een plan ter inzage ligt.
- 185 Mevrouw **Sybenga** antwoordt dat er drie jaar geleden een principebesluit is genomen, maar dat er nog geen concrete ontwikkelingen zijn. De motorcrossclub krijgt de exploitatie niet rond, het businessplan is nog steeds niet goedgekeurd en de belanghebbenden horen niets.
- De heer **Ceder** (CU-SGP) vraagt wat de status van het ingediende WOB-verzoek is.
- 190 Mevrouw **Sybenga** zegt dat nadat de stukken niet werden geleverd een hoorzitting heeft plaatsgevonden. De conclusie daarvan was dat de insprekerster in het gelijk is gesteld en dat de gemeente een dwangsom werd opgelegd als zij niet zou reageren. De gemeente reageert echter niet en wil de dwangsom niet betalen. De insprekerster moet weer naar de rechter om dit voor elkaar te krijgen.
- 195 De heer **De Geus** spreekt in over het niet handhavend optreden van de gemeente Hollands Kroon en doet een beroep doen op de provincie. Naast zijn bedrijf is een nieuw gebouw neergezet met als bedoeling om hierin te gaan wonen. De bestuursrechter heeft geoordeeld dat dit illegaal is en dat het gebouw gesloopt moet worden. Na de uitspraak heeft de gemeente echter de regels aangepast om de bebouwing onder vergunningsvrij bouwen te laten vallen; zij heeft alle hulp aan de buurman gegeven en is hiermee partij geworden met als doel het gebouw te behouden. De inspreker vindt dat de gemeente eraan meewerkt om illegale bewoning te legaliseren, wat in strijd lijkt te zijn met art. 1 van de Grondwet.
- 200 De inspreker moet zich al zes jaar verdedigen tegen onrecht, wat hem veel tijd, geld en energie kost. Het gevolg is dikke dossiers waar veel ambtenarentijd in is gaan zitten en waarmee
- 205 gemeenschapsgeld kwanseld wordt. Zijn advocaat heeft in 2012 al aangevoerd dat de gemeente de beginselen van behoorlijk bestuur heeft geschonden en blijft schenden. Op bezwaarschriften wordt niet geantwoord. Ook op de vraag om gemeentelijke hulp bij belaging en overlast, dus buurtbemiddeling, komt geen antwoord. De inspreker vindt dat een gemeente neutraal en
- 210 onafhankelijk hoort te zijn. Hij verzoekt de commissie dringend om te bezien welk gemeentelijk beleid wordt toegepast. De gemeenteraad staat buitenspel en B&W bepaalt.
- De heer **Papineau Salm** (PvdA) merkt in het algemeen op dat de gemeente Hollands Kroon vanavond aardig aan de orde is. Hij zal hierover nadenken. Hij vraagt of de inspreker ook heeft ingesproken bij
- 215 de gemeenteraad.
- De heer **De Geus** antwoordt dat de burgemeester hem heeft onthouden van die mogelijkheid. Hij is door de burgemeester persoonlijk gebeld dat hij thuis moest blijven.
- 220 De heer **Bruggeman** (SP) volgt de activiteiten van de gemeente Hollands Kroon via Stichting JAS en leest op de website dezelfde verhalen als die van de insprekers. Hij vraagt of de insprekers elkaar kennen en of ze gezamenlijk willen gaan optrekken. Ook vraagt hij wat de inspreker van de provincie verwacht.
- 225 De heer **De Geus** antwoordt dat hij op persoonlijke titel is gekomen om de provincie te informeren. Er heeft geen overleg tussen de insprekers plaatsgevonden.
- Mevrouw **De Meij** (50PLUS) denkt dat het feit dat er sprake is van een ondernemer die in de knel zit de VVD zou moeten aanspreken. Zij hoopt dat de VVD ook wat aan de zaak gaat doen. Zij vraagt de
- 230 inspreker of hij de commissie via de griffie naast zijn inspraak ook een feitenrelaas wil doen toekomen. Zij wil zeker naar zijn probleem kijken.

De heer **De Geus** antwoordt dat hij dit zal doen.

- 235 De heer **Kooijman** spreekt in als voorzitter van de Stichting Vrienden van het Beusebos, dat na de
aanleg van de A7 in ruim 40 jaar is uitgegroeid tot een uniek en mooi ecosysteem. Het Beusebos is
uniek door de 8.000 bomen, waarvan 500 monumentaal, 67 diersoorten, waarvan 13 beschermd, 42
soorten paddenstoelen, waarvan 2 op de rode lijst, maar ook door honderden wandelaars,
240 praktijklessen biologie van scholen en de vele vrijwilligers. Het Beusebos is een belangrijke groene
buffer tussen stad en land en ligt langs een van de drukste snelwegen.
De inspreker vervolgt dat het huidige college van Purmerend voornemens is de helft van het
Beusebos aan Van der Valk te verkopen om er een megahotel te bouwen. Diezelfde keten heeft langs
de A7 bij Hoorn en langs de A8 bij Oostzaan al grote hotels geopend. Ook bij Wormerland zijn
plannen voor een hotel langs de A7. De inspreker heeft geen bezwaar tegen een hotel als daar
245 behoefte aan zou zijn, maar vindt dat de gemeente de ontwikkeling van de toeristische functie van
Purmerend verkeerd en onprofessioneel benadert. De gemeente zou moeten kijken naar waar binnen
bestaand stedelijk gebied een hotel het beste gerealiseerd kan worden, maar gaat nu uit van een
plek waar een hotel moet komen en redeneert naar die keuze toe. Zo komt men niet tot goede
ruimtelijke ordening en een optimale bijdrage aan het toeristisch product Purmerend.
250 De inspreker zegt dat vorig jaar alles is geprobeerd om de gemeenteraad te overtuigen, o.a. door
inspraak en een protestmars. Het mocht echter niet baten en het college werkt op dit moment aan
een bestemmingsplan voor bouwplannen in het Beusebos. Ongetwijfeld overlegt de gemeente met
de provincie. De inspreker doet een beroep op de commissie om de gedeputeerde hierop aan te
spreken. De waarde van het Beusebos op het gebied van recreatie, natuur, biodiversiteit mag niet ten
255 koste gaan van de stedelijke ambities van Purmerend. De inspreker vindt dat men zuinig moet zijn
op het mooie Noord-Hollandse landschap.

De heer **Kramer** (GroenLinks) vraagt of er onderzoek naar de natuurwaarde van het bos is gedaan.

- 260 De heer **Kooijman** zegt dat er een flora- en fauna-inventarisatie is gedaan waaruit de genoemde
aantallen komen. Daarnaast heeft er een boominventarisatie plaatsgevonden vanwege de
monumentale bomenschouw in de gemeente Purmerend. Wat de objectief gemeten natuurwaarde is,
is lastig te zeggen.
- 265 De heer **Kramer** (GroenLinks) vraagt of de inventarisatie een rol heeft gespeeld bij de afweging door
de gemeenteraad en B&W.

- De heer **Kooijman** antwoordt dat de inventarisatie bij sommige fracties de twijfel heeft doen
toenemen. Dit is echter gebeurd na het vorige besluit. Hij verwacht dat pas na het zomerreces een
270 volgend besluit wordt genomen. Er is nog geen bestemmingsplan goedgekeurd.

- Mevrouw **De Groot** (SP) maakt haar compliment voor de website van de stichting en het
informatiebord dat is geplaatst. Zij vraagt of het Beusebos binnen of buiten bestaand stedelijk
gebied ligt. Ook vraagt zij wat de inwoners van Purmerend en Wormerland willen en of er uitslagen
275 zijn van een enquête of een petitie.

- De heer **Kooijman** zegt dat er een petitie ligt die, zonder dat deze actief naar buiten is gebracht,
tussen de 2.000 en 3.000 mensen hebben getekend. Uit de belangstelling voor de behandeling in de
gemeenteraad blijkt wel dat men het belangrijk vindt. Er zijn geen inwoners of ondernemers die zich
280 voor het bouwen van het hotel hebben uitgesproken. Bij zijn weten ligt het Beusebos buiten het
stedelijk gebied. Het heeft duidelijk het landelijke karakter van Wormerland. De gemeente
Purmerend beschouwt het gebied niet als stedelijk groen.

- 285 De heer **Papineau Salm** (PvdA) vraagt of de inspreker het aan de commissie wil melden als hij weet
wanneer het bestemmingsplan in het najaar in de gemeenteraad wordt behandeld.

De heer **Kooijman** antwoordt dat hij de vraag naar de datum onlangs aan de wethouder heeft
gesteld en op antwoord wacht. Hij zal dit zeker met de commissie delen.

- 290 De heer **Rook** (D66) vraagt hoeveel vrienden de stichting telt.

De heer **Kooijman** schat dat het rond de 3.000 mensen zijn.

De heer **Kramer** (VVD) vraagt of de inspreker weet of er al iets speelt tussen provincie en gemeente.

De heer **Kooijman** weet dit niet. Hij gaat er wel vanuit, omdat de provincie een rol heeft bij uitbreiding buiten stedelijk gebied, zeker van commerciële activiteiten. Hij heeft er nog niet veel informatie over gekregen en is benieuwd naar de stand van zaken.

De heer **Wullems** spreekt op persoonlijke titel in over het beoogde voetbalcomplex aan de Egmonderstraatweg in Egmond aan de Hoef. Hij is ook lid van de werkgroep Geen Ballen maar Bollen. Hij zal zich beperken tot de compensatie van het bollenconcentratiegebied en het landschap. De gemeente heeft een voorontwerpbestemmingsplan gepubliceerd dat voorziet in vijf voetbalvelden. Dit aantal is gebaseerd op verouderde gegevens. Op basis van het aantal voetbalteams in competitie is berekend dat er slechts vier voetbalvelden nodig zijn. De inspreker zal de commissie de berekening toesturen. De vier voetbalvelden kunnen goed gerealiseerd worden op het complex van Zeevogels, dat al vier velden heeft, of bij een van de andere alternatieven. Opmoffering van 8 ha. uitstekende bollengrond is volgens de inspreker dus niet nodig. Toch stemmen GS in met het voorontwerpbestemmingsplan omdat het verlies aan bollengrond gecompenseerd zou worden. De grond van Zeevogels kan echter alleen tegen zeer hoge kosten omgezet worden in goede bollegrond. Het verschil tussen de "uitermate goede" bollengrond op de huidige plek en de "goede" bollengrond bij Zeevogels geeft al aan dat er geen sprake is van volledige compensatie. Bovendien gebeurt dit door de uitstekende bollengrond aan de Egmonderstraatweg af te graven en te verplaatsen naar Zeevogels en die daar te verwerken tot minder goede bollengrond. GS hebben in de prealabele vraag gevraagd of overbodige velden in de toekomst weer omgezet kunnen worden in agrarische grond en naar het krimpscenario. Uit het ontwerpbestemmingsplan, dat donderdag 15 juni jl. is gepubliceerd, blijkt dat overbodige velden niet worden omgezet in agrarische grond. De inspreker vraagt wat de provincie hiermee gaat doen. De ARO was positief over het inrichtingsvoorstel. De inspreker vindt dit onbegrijpelijk. Op de grens van het sportcomplex en de bollengrond komen namelijk twee hagen van minimaal 2,5 meter hoogte over een lengte van 600 meter, die de openheid van het landschap blokkeren. De inspreker heeft hiervan een artist impression die hij de commissie zal toesturen. Het gaat jaren duren voordat de wintergroene hagen op hoogte zijn en daarom is in het bestemmingsplan opgenomen dat er tot dan een bouwwerk met eenzelfde functie kan worden neergezet. Waarschijnlijk wordt dit een 2,5 meter gazon hek bekleed met windkledingdoek waar men jaren tegenaan zit te kijken. De inspreker begrijpt niet dat de ARO dit een goede landschappelijke inpassing vindt en vraagt zich af of hierover wel gesproken is. Hij vraagt of de commissieleden en de gedeputeerde hierop kunnen reageren.

Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt wat voor invloed het hek heeft op het uitzicht. Er zijn heel veel zienswijzen ingediend tegen het voorontwerp-bestemmingsplan. Zij vraagt of uit het bestemmingsplan blijkt dat er die gehonoreerd zijn.

De heer **Wullems** zegt dat er op geen enkele manier in is gegaan op de bezwaren. Hij laat ter vergadering een afbeelding van de huidige situatie zien en een van de situatie nadat het scherm is aangebracht.

Mevrouw **Haagsma** (CDA) vraagt of het gaat om een nieuwe haag of om een bestaande bomenrij langs de laan die de begrenzing van de voetbalclubs zal zijn. De ARO heeft het over het laatste.

De heer **Wullems** zegt dat er nu alleen maar bollengrond en geen toegangsweg ligt. De haag zal nieuw zijn. De ARO doelt waarschijnlijk op het voorliggende plan.

De heer **Kramer** (GroenLinks) hoort de inspreker vragen of de commissie zich in het plan wil verdiepen en zich erover uit wil spreken. Hij vraagt of er urgentie is bij het moment dat de materie besproken wordt.

De heer **Wullems** zegt dat het plan vorige week donderdag ter inzage is gelegd en dat er zes weken tijd is om een zienswijze in te dienen. Hij neemt aan dat de provincie bekijkt of het plan overeenkomt met haar wensen, wat ten aanzien van het vrijkomende terrein in ieder geval niet het geval is. Als de commissie het plan wil beïnvloeden, moet zij voor die tijd de gedeputeerde hierover spreken.

De **voorzitter** licht toe dat de inspraak gericht is tot de Statenleden en dat de gedeputeerde er dan ook niet op in zal gaan.

4. A-agenda Algemeen
b. Jaarstukken

De **voorzitter** licht toe dat de Jaarstukken over 2016 een gedetailleerd overzicht van de resultaten, activiteiten en de financiële consequenties bieden die voor de provincie van belang zijn geweest.

Door het overleggen van de Jaarstukken leggen GS verantwoording af aan PS over het gevoerde beleid. Voor de controlerende rol van de Provinciale Staten is het van belang dat de Statencommissies vanuit hun vakinhoudelijke invalshoek de Jaarstukken bespreken. De bespreking vanuit de financiële invalshoek vindt voornamelijk plaats in de Rekeningencommissie en de commissie Mobiliteit en Financiën.

Als voorbereiding op de behandeling van de Jaarstukken in PS van 10 juli wordt aan de commissie gevraagd een reactie te geven op de Jaarstukken en aansluitend op de Kaderbrief.

COMMISSIE

De heer **Slettenhaar** (VVD) merkt op dat de rode lijn in de Jaarstukken onderbesteding is. Voor wat betreft de Omgevingsvisie is er een discussie geweest met de gedeputeerde over participatie en de implementatie van de Omgevingsvisie en de manier waarop de provincie daarmee omgaat. Er is toen gesproken over de geraamde middelen. De heer Slettenhaar heeft begrepen dat er in de planning wordt geschoven en dat bepaalde verantwoordelijkheden langer bij de provincie blijven liggen. Hij ziet dat er in de apparaatskosten een forse overbesteding heeft plaatsgevonden die niet alleen wordt gespecificeerd in de Omgevingsvisie en Omgevingswet, maar ook in andere dossiers. Hij hoort graag of dit kosten zijn voor participatietrajecten, ook omdat er extra communicatiemiddelen worden geraamd.

De heer **Kramer** (VVD) heeft hetgeen wat het afgelopen jaar is uitgevoerd naast het coalitieakkoord gelegd. Het blijkt dat nog een aantal dingen openstaat, zoals de doorstroming op de woningmarkt, het realiseren van woningen in het middensegment en het mogelijk maken van het bouwen van levensloopbestendige- en kangoeroewoningen. Hij is benieuwd hoe het daarmee staat. Er wordt in de stukken over de huisvesting van verblijfsgerechtigden gesproken. De heer Kramer wil graag weten of de provincie hier nog een taak in heeft.

De heer **Heijnen** (CDA) merkt op dat een van de centrale thema's in de Jaarstukken onderbesteding en hoe dit te voorkomen, is. Bij het beleidsdoel "Waterrobuust inrichten bevorderen" zijn zaken veelal niet gerealiseerd. Hij vraagt wat hiervoor de belangrijkste oorzaken zijn.

Voor wat betreft de woningbouw heeft de provincie nog niet met alle regio's een RAP kunnen vaststellen. De heer Heijnen vraagt hoe dit proces verloopt en of de doelstelling voor 2016 realistisch was.

Voor de Omgevingsvisie moest vorig jaar extra geld worden vrijgemaakt voor de participatie. Uit de Jaarstukken blijkt dat dit geld nog niet tot besteding is gekomen. De heer Heijnen vraagt waarom er eerder haast was, hoe de gedeputeerde de genomen actie beoordeelt en of de provincie met de behandeling van de Omgevingsvisie voorloopt op andere provincies of juist achter.

De heer **Rook** (D66) zegt dat D66 het m.b.t. Crailo belangrijk vindt dat gemeenten er onderling goed uitkomen en dat er een integrale samenwerking plaatsvindt. Hij wil graag een toelichting op de vraag of een stedenbouwkundig plan van de provincie of de gemeenten terugkomt in de commissie voor bespreking en of de eventuele invulling door de provincie op een duurzame manier zal plaatsvinden. In de Jaarstukken staat over de reorganisatie dat voor het Programma Water circa 7 à 8 ton aan fte niet ingevuld is. De heer Rook vraagt of het niet invullen van die fte's risico's meebrengt voor het invullen van de ambities in de Watervisie.

De heer **Leever** (ONH) merkt op dat er wat strubbelingen zijn geweest tussen de accountant en de provincie, zoals in de commissie M&F is besproken. Uiteindelijk heeft de provincie de cijfers van de accountant van de jaarrekening 2016 overgenomen. Het rekeningresultaat komt daarmee uit op 44 miljoen. De heer Leever valt bij bestudering van de programma's 3 Water, 5 Ruimte en 7 Cultuur op dat de overdracht van het operationele doel met betrekking tot programma 7.2.1, het investeren in behoud en exploitatie van erfgoed, grillig verloopt. De rekening van 2015 was 4,4 miljoen, de ontwerpbegroting van 2016 bedroeg 9,7 miljoen en de actuele begroting 14,3 miljoen. De rekening van 2016 was 12 miljoen en de begroting voor 2017 weer 5,7 miljoen. De heer Leever vraagt wat de oorzaak is dat het bedrag voor overdrachten in 2016 aanmerkelijk hoger ligt dan in 2015 en 2017 en met welke concrete projecten op het terrein van erfgoed dit te maken heeft. In de toelichting kan hij hier niets over vinden.

De heer **Van der Hoek** (ged.) zegt toe het antwoord op de technische vraag over het erfgoed aan PS te doen toekomen.

- 420 De heer **Loggen** (VVD) antwoordt op de vraag over de realisatie van "Waterrobuust inrichten" dat dit te maken heeft met het feit dat de pilots voor Westpoort het afgelopen jaar zijn geanalyseerd en dat is besloten tot een verdere pilot. Daarnaast is men op andere trajecten nog aan de slag, bijvoorbeeld met wat men heeft geleerd op Marken. Dit zal in 2017 geïmplementeerd worden.
425 D66 heeft gevraagd naar de onderbesteding op het gebied van de Watervisie. De gedeputeerde heeft niet het beeld dat de onderbesteding leidt tot niet uitvoeren of in gebreke blijven. Als dit wel voorkomt, komt de gedeputeerde terug naar PS.

- 430 Mevrouw **Geldhof** (ged.) gaat in op het stedenbouwkundig plan voor Crailo. De provincie is in gesprek met de drie gemeenten die dit gaan invullen binnen de kaders die door de provincie zijn meegegeven. Als er een stedenbouwkundig plan komt, is het aan de gemeenten om dat vast te stellen.
Het CDA vroeg naar de RAP's. De gedeputeerde geeft aan dat de gemeenten en regio's daar voortvarend mee bezig zijn. Ze dienen deze voor 1 juli a.s. in te leveren bij de provincie.
435 De VVD heeft de jaarrekening vergeleken met het coalitieakkoord. De gedeputeerde merkt op dat een aantal zaken nog niet in de jaarrekening is opgenomen, omdat de periode van het coalitieakkoord nog loopt. Zij kan geen uitspraak doen over de reden waarom iets er niet instaat als het nog niet in uitvoering is gebracht. Een onderwerp als kangoeroewoningen staat wat betreft de inhoud in de RAP's. Hiervoor is geen aparte begrotingspost in de jaarrekening opgenomen. De gemeenten worden geacht in de RAP's aan te geven op welke wijze ze invulling geven aan
440 toekomstbestendig wonen.
Het CDA en de VVD stelden vragen over de begroting voor de Omgevingsvisie. Iedere provincie heeft zijn eigen manier van werken. De provincie Noord-Holland ligt wat betreft de planning die met PS is afgesproken op schema om op tijd de Omgevingsvisie te kunnen formuleren. De gedeputeerde was in de veronderstelling dat in de jaarstukken goed omschreven staat waarom bepaalde budgetten zijn
445 doorgeschoven. Zij vraagt of de partijen kunnen aangeven wat ze missen, zodat dit uitgezocht kan worden.

- De heer **Slettenhaar** (VVD) zegt dat hij om een toelichting op de apparaatskosten heeft gevraagd. Het gaat erom dat er middelen worden besteed aan posten voor projecten of apparaatskosten die
450 blijkbaar verkeerd begroot zijn. De vraag kan ook schriftelijk beantwoord worden.

- Mevrouw **Geldhof** (ged.) zegt dat de vraag naar het verschil ook als technische vraag had kunnen worden gesteld, zodat GS hadden kunnen uitleggen waardoor dit ontstaat. De heer Slettenhaar krijgt het antwoord toegestuurd.
455

- De heer **Slettenhaar** (VVD) verduidelijkt dat het met name gaat over de vraag waar het verschil in zit; er worden minder middelen besteed aan projecten, maar er is een opbouw van kosten in het apparaat.

- 460 Mevrouw **Geldhof** (ged.) antwoordt op de vraag van de VVD over de verblijfsgerechtigden dat de provincie een officieel toezichthoudende taak heeft voor het adequaat gevestigd worden van verblijfsgerechtigden door gemeenten, die is opgelegd door het Rijk. Deze taak heeft de provincie al jaren en die blijft zo, ongeacht de instroom.

- 465 De heer **Slettenhaar** (VVD) merkt op dat er per 1 juli iets verandert.

Mevrouw **Geldhof** (ged.) zegt dat de taken voor het afgelopen jaar niet veranderd zijn.

a. Kaderbrief 2018

- 470 De **voorzitter** licht toe dat met de Kaderbrief de uitgangspunten, de beleidskeuzes en het financieel kader voor 2018-2021 worden vastgesteld. Als voorbereiding op de behandeling van de Kaderbrief in PS van 10 juli 2017 wordt aan de commissie gevraagd de onderwerpen uit de Kaderbrief te bespreken die tot het werkveld van de commissie RWW behoren.

- 475 EERSTE TERMIJN

De heer **Rook** (D66) is positief over de Kaderbrief. Hij heeft een opmerking over exotenbeheer, een onderwerp dat veel raakvlakken heeft met waterbeheer en waterkwaliteit: er wordt een plan van aanpak opgesteld en hij hoort graag wanneer de commissie daarover iets kan verwachten.

- 480 De heer **Papineau Salm** (PvdA) vindt de Kaderbrief duidelijk. Hij heeft een vraag over het
Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen. Hij vindt het verhaal hierover als een verrassing komen en
vraagt zich af waarom de commissie niet eerder is meegenomen in de ontwikkelingen. Daarnaast
vraagt hij of het plan in de commissie komt voordat wordt besloten over de financiering. Ook vraagt
485 hij of in het akkoord onderdelen geschrapt kunnen worden. Het is positief dat het plan is gemaakt,
maar hij wil weten of alle uitgaven thuishoren bij de provincie. Een vierde vraag is of sommige
posten uit het reguliere beleid kunnen worden betaald.
De heer Papineau Salm neemt aan dat het beleid met betrekking tot evasieve soorten optimaal is
geregeld. Hij krijgt graag een toelichting van de gedeputeerde.
- 490 De heer **Ceder** (CU-SGP) heeft een vraag over de woningmarkt. In de Kaderbrief staat dat als gevolg
van de toename van het aantal huishoudens er naar verwachting 200.000 woningen bij moeten
komen in het zuidelijk deel van Noord-Holland en 20.000 in het noordelijk deel. In Zaandam zijn er
ontwikkelingen en daar is hij blij mee, maar hij ziet ook dat de toename van de verleende
495 bouwvergunningen in 2015 zich niet doorzet in 2016, onder andere omdat de corporaties minder
zijn gaan bouwen. De CU-SGP-fractie maakt zich hier zorgen over en vindt het van belang dat de
woningproductie gestimuleerd wordt. Uit de Kaderbrief kan de heer Ceder niet opmaken of er
concrete stappen op dit punt gezet worden.
- De heer **Heijnen** (CDA) maakt een compliment voor het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen. Hij
500 herkent veel vragen die de PvdA-fractie stelde en krijgt graag een toelichting.
De heer Heijnen heeft een vraag over de financiering van het OV-knooppuntenbeleid. In de vorige
commissievergadering is gesproken over de Reserve binnenstedelijk bouwen. De gehele commissie
deelde toen de zorgen van het CDA over de druk op de woningbouw en besloot zelfs een extra
thema-commissievergadering te houden en te vragen om een stimulerende actie van de provincie. De
505 gedeputeerde heeft toen toegezegd snel met een uitwerking te komen om de reserve van 7,9
miljoen in te zetten. Het verbaast hem dat GS 2 miljoen van de reserve willen gebruiken voor de OV-
knooppunten. Naar het idee van de heer Heijnen is dit oneigenlijk gebruik waarbij reserves opnieuw
worden gelabeld. Zijn fractie heeft daar grote moeite mee en krijgt graag een toelichting van de
gedeputeerde.
- 510 De heer **Leever** (ONH) heeft een algemeen punt over het grote aantal nieuwe beleidsvoorstellen en
begrotingswijzigingen in de Kaderbrief. Hij is van mening dat die thuishoren in de instrumenten die
daarvoor bedoeld zijn: de begroting voor het nieuwe beleid in het najaar en de
begrotingswijzigingen in de loop van het jaar. GS bereiken hiermee dat in het rekeningenresultaat
515 voor 2016 en 2017 in totaal alvast 65 miljoen voor dekking in beslag is genomen. De nieuwe zaken
in de Kaderbrief kunnen in de begroting voor 2018 weer gewijzigd worden, wat niemand zal
opmerken.
Over het algemeen kan de ONH zich vinden in de Kaderbrief. Echter, wanneer de heer Leever de
verschillende onderdelen van de Kaderbrief bestudeert, zoals hoofdstuk 2 - vorderingen, trends en
520 ontwikkelingen, en hoofdstuk 3- macro-economische en landelijke ontwikkelingen en nieuwe
beleidsvoorstellen, dan mist hij de koppeling hiertussen. Verder is hij akkoord met de Kaderbrief.
- De heer **Papineau Salm** (PvdA) merkt op dat hij de opmerking van de heer Leever niet
begrijpt; een Kaderbrief is geen begrotingswijziging maar een aankondiging van dingen die
525 terugkomen in de begroting.
- De heer **Leever** (ONH) zegt dat de heer Papineau het goed begrijpt, maar dat het verkeerd in de
Kaderbrief staat.
- 530 De heer **Ludriks** (PVV) zegt dat in de Kaderbrief op pagina 4 staat dat het proces voor Wind op Land
voorspoedig verloopt en dat GS ervan uitgaan dat er zes nieuwe windprojecten in Noord-Holland
bijkomen, waarmee de provincie als een van de weinigen de afspraken met het Rijk nakomt. De heer
Ludriks vraagt welke zes nieuwe windparken dit zijn, of deze al besproken zijn en welke provincies
de afspraken met het Rijk niet nakomen, waarom niet en of ze misschien bedenkingen hebben.
- 535 Mevrouw **De Meij** (50PLUS) sluit aan bij hetgeen de heer Heijnen heeft gezegd over OV-knooppunten
en de onttrekking van 2 miljoen. Zij heeft meerdere malen gezegd dat de provincie best een tandje
mag bijzetten als het gaat om het stimuleren van woningbouw. De provincie Noord-Holland blijft
ernstig achter, ook wat betreft het realiseren van voldoende ouderen- en seniorenwoningen.

- 540 Mevrouw De Meij zegt dat zij ook niets heeft gelezen over het bevorderen van duurzaamheid in woningbouw, iets wat de provincie wellicht kan doen. Zij overweegt een motie op dit terrein.
- De heer **Slettenhaar** (VVD) merkt op dat de implementatie van de Omgevingswet ertoe leidt dat in de Kadernota wordt aangekondigd dat er eventueel extra middelen nodig zijn omdat zaken de komende
- 545 twee jaar nog niet kunnen worden overgedragen aan de gemeenten. Het is goed dat GS daarop anticiperen, maar het lijkt hem verstandig om te kijken naar de plussen en minnen en of voldoende scherp in beeld is wanneer dit zal gebeuren. Hij vraagt of de gedeputeerde daar wat over kan zeggen.
- 550 De heer **Kramer** (VVD) leest in de Kaderbrief dat er veel geld gepompt wordt in het binnenstedelijk mogelijk maken van woningbouw. De VVD wijst er al jaren op dat het veel duurder is om binnenstedelijk woningen te realiseren. Hij vraagt hoe het zit met het stimuleren van woningbouw in het middensegment om de doorstroming te realiseren en wat daar de komende tijd aan wordt
- 555 gedaan aangezien het nijpend wordt op de woningmarkt. Er zijn geluiden dat het Rijk de taken van de provincie op dit punt wil overnemen, dus het is vijf voor twaalf. Hij verwacht een duidelijk antwoord.
- De heer **Papineau Salm** (PvdA) steunt het verhaal over het middensegment, maar vraagt waar er volgens de heer Kramer gebouwd moet worden, binnenstedelijk of buitenstedelijk.
- 560 De heer **Kramer** (VVD) is voorstander van beide. Binnenstedelijk gaat te langzaam en is te duur en daarom zal ook buitenstedelijk gebouwd moeten worden.
- De heer **Loggen** (ged.) gaat in op het onderwerp exoten. Er komt een plan van aanpak en hij gaat ervan uit dat de huidige kennis daarin terugkomt en effect zal hebben. De proof of the pudding is in the eating, dus de tijd zal het uitwijzen. Het voordeel is dat er inzichten zullen komen waarop
- 565 bijgestuurd kan worden. Het plan van aanpak is onderdeel van het Gebiedsakkoord Oostelijke Vechtplassen. Dat akkoord is in 2014 een nieuw leven ingeblazen, maar loopt al 25 tot 30 jaar. Het gaat om een gebied dat economisch en ecologisch in een neergaande lijn zit. Voor het eerst zijn alle partijen, ook de bewoners en de ondernemers, gezamenlijk bereid om de financiële lasten te dragen. Dit gebeurt naar verhouding en op basis van de uitgevoerde pilot. De provincie moet gaan leveren, maar wil eerst de middelen beschikbaar stellen waarna PS in het najaar het plan onder ogen zal krijgen. Het gaat met name om de balans waardoor economie en ecologie elkaar versterken.
- 570
- 575 De heer **Heijnen** (CDA) vraagt naar de cofinanciering van andere overheden, wie wat betaalt en wat er gebeurt als een van de partijen het geld niet bij elkaar krijgt.
- De heer **Loggen** (ged.) zegt dat als het Gebiedsakkoord ondertekend wordt, de partijen zich committeren om de middelen bij elkaar te brengen. Zoals het er nu naar uitziet, hebben alle partijen
- 580 geld behalve Utrecht omdat dat niet op tijd was voor de Kaderbrief. Het geld moet echter pas eind 2018 beschikbaar zijn, dus men kan dat nog repareren. Ook is het aandeel van Utrecht betrekkelijk klein. Als echter een van de partijen in gebreke blijft, gaat de integraliteit van het plan onderuit. Als er onderdelen geschrapt worden, kan men er net zo goed mee stoppen. Het gebied wordt sterk verbeterd, o.a. door het creëren van zachte oevers. Ook de waterplantenproblematiek wordt
- 585 meegenomen. Tot op heden heeft de gedeputeerde van de betrokken partijen alleen enthousiaste reacties gehoord omdat naast de versterking van de natuur en de waterkwaliteit ook nog eens een boost wordt gegeven aan de ondernemingen door nieuwe vaarverbindingen. Hij meent oprecht dat er een plan ligt waarbij er sprake is van een win-win-winsituatie.
- 590 De heer **Papineau Salm** (PvdA) vindt het een duidelijk en positief verhaal. Hij is het ermee eens dat dit hard nodig is, maar zoekt naar de rol van de provincie. Hij vraagt of als met de Kaderbrief wordt ingestemd, het bedrag dat de provincie moet betalen automatisch vaststaat. Hij wil weten welke deelmaatregelen er zijn en niet zomaar een handtekening zetten.
- 595 De heer **Loggen** (ged.) zegt dat het geld randvoorwaardelijk beschikbaar wordt gesteld en dat PS zich moeten buigen over het plan waar ze uiteindelijk ja of nee tegen zeggen. Alle partijen laten zien dat het ernst is en zorgen voor middelen, maar natuurlijk wordt er in de gemeenteraden e.d. nog over gesproken. Het gaat er nu om dat men voorwaarts kan.
- 600 De heer **Rook** (D66) vraagt of het klopt dat er eind dit jaar een integraal gebiedsplan aan PS wordt aangeboden waarin de bestrijding van exoten is opgenomen.

De heer **Loggen** (ged.) antwoordt dat het Gebiedsakkoord er ligt en in het najaar naar PS komt.

605 Mevrouw **Geldhof** (ged.) gaat in op de vragen over de ontwikkelingen op de woningmarkt van 50PLUS, VVD, CU-SGP en CDA. Tijdens de laatste commissievergadering heeft zij uitgelegd dat in het kader van de MRA de Actieagenda 1.1 en 1.2, de inventarisatie van het aantal woningen en locaties, plaatsvindt. De druk op de woningmarkt zit voornamelijk in het zuidelijk deel van de provincie. De Stec Groep zorgt met de gemeenten dat er op een goede wijze inzage wordt gegeven in de
610 plancapaciteit en de belemmeringen die er zijn om te bouwen. Daarna wordt bekeken hoe dat kan worden opgelost. De gedeputeerde verwacht dat de eerste cijfers van de Actieagenda voor de zomer worden opgeleverd.
Fakton doet onderzoek voor de Stadsregio Amsterdam, nu de MRA, om versnellingen te kunnen realiseren door het naar voren halen van bouwprojecten. Ook hieraan wordt de laatste hand gelegd.
615 Daarnaast is er een samenwerkingsagenda met Bouwend Nederland die vorig jaar op de PROVADA is getekend. Afsproken is om in elke regio een paar bouwlocaties onder de loep te nemen en te bekijken wat de eventuele belemmeringen zijn om wel of niet te bouwen. Dit onderzoek wordt gedaan door het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB) en wordt voor de zomer opgeleverd. De drie onderzoeken worden samengepakt en in de zomermaanden geanalyseerd om ze na de
620 zomer op een aparte thema-avond te bespreken met de commissie. Het gaat om inzage in de vraag naar de mogelijkheden om te kunnen bouwen, waar dat kan en wat de woonkwaliteiten zijn. De gedeputeerde heeft dit aan het eind van de vorige vergadering, toen bijna iedereen al weg was, toegezegd.

625 De heer **Kramer** (VVD) vraagt of hetgeen de Stec Groep gaat onderzoeken gericht is op binnenstedelijk of buitenstedelijk bouwen.

Mevrouw **Geldhof** (ged.) zegt dat het om beide gaat, om alle bouwlocaties, harde en zachte plannen, en de termijnen. Er komt een integrale kaart met afstanden tot OV-knooppunten, isochronen,
630 natuurgebieden, planologische problemen, vervuilde grond, zodat er een compleet beeld van de mogelijkheden ontstaat. Daarnaast komt men op deze manier te weten waar men het geld voor binnenstedelijk bouwen moet inzetten.

In de Kaderbrief wordt voorgesteld om een deel van het geld van het binnenstedelijk bouwen, 2 miljoen euro, in te zetten voor het OV-knooppuntenbeleid voor een cofinanciering van saneringen.
635 Het gaat hierbij om een binnenstedelijke locatie die ook nog goed bereikbaar is met het OV en die geschikt gemaakt kan worden voor woningbouw. Dit houdt nadrukkelijk inhoudelijk verband met de doelstelling van het budget en daarom vinden GS het verantwoord op het daarvoor in te zetten. De nadere uitwerking van het budget voor binnenstedelijk bouwen komt in december, zoals in de beantwoording op vragen over de jaarrekening is aangegeven.

640 De heer **Heijnen** (CDA) vindt het goed te weten wat de achtergrond van de 2 miljoen euro is. Hij constateert dat er drie onderzoeken worden gedaan, dat er voor de uitkomsten een budget was van 7,9 miljoen en dat daarvan nu al 2 miljoen wordt afgehaald.

645 Mevrouw **Geldhof** (ged.) vindt dat er sprake is van een laag bedrag. Tegelijkertijd is er ook sprake van het OV-knooppuntenbeleid waarbij bekeken wordt hoe locaties tot ontwikkeling kunnen komen die in de nabijheid van een OV-knooppunt liggen en waar woningbouw gestimuleerd kan worden. Het gaat om een braakliggend terrein op een logische plek waarvan de grond vervuild is en gesaneerd moet worden. Als er niets gebeurt, blijft dit nog jarenlang stilliggen.

650 Mevrouw De Meij heeft opgemerkt dat zij niets over het bevorderen van duurzaamheid in de woningbouw heeft gelezen. De gedeputeerde vindt het jammer dat mevrouw De Meij niet op het congres over wonen en duurzaamheid in Pakhuis De Zwijger is geweest waardoor zij had kunnen zien waar men allemaal mee bezig is. De gedeputeerde zal links naar meer informatie en stukken toesturen.

655 De middeldure huur is het uitgangspunt voor binnenstedelijk bouwen en daar is de provincie volop mee bezig. Ook de gemeenten besteden in hun RAP aandacht aan deze kwestie.
Er zijn inderdaad geluiden dat de Omgevingswet later wordt geïmplementeerd dan voorzien. Dat zou gevolgen kunnen hebben voor de Omgevingsvisie, maar dat is niet het geval. De provincie ligt op schema en is bezig met het inrichten van het proces en het meenemen van PS. De Omgevingsvisie moet leiden tot een omgevingsverordening, maar als er nog geen Omgevingswet is zal de huidige PRV langer onderhouden moeten worden, wat taken met zich meebrengt die de provincie niet heeft
660 voorzien. De gedeputeerde denkt dat in de PRV een vertaalslag naar de nieuwe Omgevingswet moet

worden gemaakt, zodat deze up-to-date blijft, adequaat is en te zijner tijd omgezet kan worden in een omgevingsverordening.

665

Mevrouw **Strens** (D66) vraagt of het een optie is om de omgevingsverordening eerder in te laten gaan, als de wet nog niet van kracht is.

670

Mevrouw **Geldhof** (ged.) zegt dat men pas nadat alle wettelijke besluiten genomen zijn weet op welke wijze de omgevingsverordening ingevuld moet worden. De Tweede Kamer discussieert hier nog over.

675

De heer **Van der Hoek** (ged.) gaat in op de vraag van de PVV over het behalen van de taakstelling en de zes windparkprojecten. De vraag verbaast hem om drie redenen. Ten eerste omdat GS er regelmatig over rapporteren, ten tweede omdat het eigenlijk een technische vraag is en ten derde omdat het een dossier is dat de PVV op de voet volgt. Voor elke windmolen die er wordt bij gezet, verdwijnen er twee en gaat bij de PVV de vlag uit. Het gaat om de zes projecten Ferrum/Tata, Spuisluis, Waardpolder, Groetpolder, Havenwind en Nieuwe Hemweg.

680

De PVV vroeg ook naar de andere provincies en of die in vergelijking met Noord-Holland achterlopen bij het realiseren van windmolenparken. De gedeputeerde lijkt het in het kader van wat vanavond behandeld wordt niet relevant om hierop in te gaan. Hij verwijst korthedshalve naar de Rijksmonitor die binnenkort weer uitkomt.

685

TWEEDE TERMIJN

De heer **Kramer** (VVD) zegt dat de gedeputeerde een heldere uitleg heeft gegeven over wat er gedaan gaat worden, maar merkt op dat het middensegment niet alleen betrekking heeft op huur maar ook op koop. Het is belangrijk om te meten of er echt woningen voor het middensegment worden gerealiseerd. De heer Kramer vraagt of die cijfers er zijn of in de toekomst geleverd kunnen worden.

690

Mevrouw **Geldhof** (ged.) zegt dat de RAP's de prognoses moeten geven en dat uit de Monitor moet blijken in welke categorieën de woningen zijn gerealiseerd.

695

De heer **Kramer** (VVD) vraagt of het beeld dat de gedeputeerde schetst, dat er meer voor het middensegment wordt gebouwd, klopt.

700

Mevrouw **Geldhof** (ged.) zegt dat alle gemeenten die zij spreekt het hebben over de behoefte aan meer sociale huurwoningen en goedkope koopwoningen en de behoefte aan de middeldure huur en soms ook middeldure koop. Zij vertrouwt erop dat ze die behoefte verwerken in de RAP's.

5. Rondvraag Loggen en Van der Hoek

Er zijn geen vragen.

705

6. A-agenda Ruimte

a. Voordracht Tweede herstelbesluit PIP Netuitbreiding Kop van Noord-Holland

De **voorzitter** licht toe dat de commissie wordt gevraagd om advies uit te brengen aan PS van 10 juli 2017 over de voordracht naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State.

710

INSPREKER

De heer **Pelgrum** spreekt in namens de grondeigenaren van de Molenweg, Middenmeer. Hij zegt dat GS PS vragen om nader gemotiveerd het tracé van 150 kV kabelverbinding Middenmeer te Anna Paulowna aan de oostzijde van de Molenweg vast te stellen. Het Tweede herstelbesluit kent vier motieven. Het eerste is dat in tegenstelling tot de 20 kV kabels van het windpark bij de 150 kV kabels rekening moet worden gehouden met bufferzones uit het handboek Risicozonering. Dat men dit doet, is zwaar overtrokken. Het handboek is het uitgangspunt voor TenneT. Het is ook niet van toepassing verklaard voor de windturbines van het Windpark Westeinde Breezand, die nota bene boven transportleidingen met aardgas draaien en waarvan het RIVM heeft vastgesteld dat er geen sprake van een onacceptabel risico is. De inspreker vraagt zich af waarom GS in dit geval het RIVM niet naar de risico's heeft gevraagd. Door vast te houden aan het handboek wordt de kabel een belemmering voor 3.500 ha.

720

Het tweede argument is dat het zeer onzeker is dat een combinatie van werkzaamheden praktisch mogelijk is. De initiatiefnemer van een windpark kan te allen tijde zelf beslissen over datum en wijze van aanleg van het windturbinepark. Anders dan voor TenneT bestaat er geen wettelijke verplichting noch een einddatum voor realisatie. TenneT heeft alleen de wettelijke plicht om de door de turbines

725 geproduceerde stroom af te nemen. De wijze van uitvoering is geheel aan TenneT zelf. Op het moment dat de turbines aan het net van TenneT kunnen leveren, is dit afhankelijk van de 20 kV van Liander. Liander heeft echter geen aannemer kunnen vinden die het werk binnen de gestelde tijd kan maken. Door bij de aanleg van de 150 kV kabel gelijktijdig mantelbuizen aan te brengen voor de 20 kV wordt niet alleen een combinatie-uitvoering mogelijk, maar worden ook kosten bespaard en
730 wordt hinder voorkomen. De inspreker zegt dat TenneT dit gewoonweg niet wil. Het derde en vierde argument zijn dat de woningen minimaal 750 meter van de kabel liggen. De inspreker meent dat wordt vergeten dat aan de oostzijde van de Molenweg binnen de 245 meter-zone minimaal zeven bedrijven en ook nog een gedeelte van Slootdorp liggen. Het vijfde argument is dat bij de aanleg buiten de bufferzone aan de westzijde een kwart van de
735 percelen van de grondeigenaren daar alleen via omrijden bereikbaar is. De inspreker zegt dat dit geenszins het geval is. TenneT voert werkzaamheden altijd uit middels een gestuurde boring. De percelen zijn dus in de praktijk altijd bereikbaar. In het herstelbesluit wordt als extra argument de hoge omrijdkosten aangevoerd. Ook de motivatie dat meer oppervlakte aan de westzijde dan aan de oostzijde nodig is voor de bronnering, is volgens de inspreker complete onzin.
740 De opmerking dat kabels het minst belemmerend zijn aan de randen van een perceel, vindt de inspreker gevaarlijk, zeker als die door LTO ondersteund wordt. De ligging van de drainage is een zeer belangrijke factor. Dit is geen algemene stelregel, maar één die veel mitsen en maren kent. De inspreker merkt op dat TenneT de hoogst mogelijke leveringszekerheid ter wereld biedt, van 99,9999%, waar men met recht trots op is. Hij vraagt zich echter af hoever TenneT wil gaan in het
745 opleggen van beperkingen aan de grondeigenaren. Het grootste risico voor levering ligt niet bij de boeren maar bij de corrosie in de stations.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) vraagt wat precies de rol van de inspreker is en wat hij van PS of de gedeputeerde verwacht.

750 De heer **Pelgrum** wil dat PS correct en objectief worden voorgelicht over de voors en tegens van de ligging van de oostzijde en westzijde van het perceel. Zoals de informatie nu is aangeboden, gebeurt dat niet. De inspreker vertegenwoordigt als adviseur vijf grondeigenaren aan de oostzijde van de Molenweg.

755 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) constateert dat de inspreker met een zekere autoriteit en deskundigheid spreekt en vraagt waar diens deskundigheid uit voortkomt.

760 De heer **Pelgrum** zegt dat hij vanaf 1979 werkzaam is geweest in de elektriciteitswereld als rentmeester voor diverse bedrijven zoals NUON. In 2006 is hij werkzaam geworden voor de andere zijde omdat hij het niet eens was met de werkwijze van TenneT m.b.t. het verhogen de voorzorgsafstanden en de afhandeling van de schade die ontstond doordat er binnen bepaalde afstanden van de kabels geen woningbouw meer mogelijk was. TenneT beschouwde dat als een maatschappelijk risico dat niet voor uitbetaling in aanmerking kwam. Sindsdien adviseert de
765 inspreker de grondeigenaren.

De heer **Voskuil** (PvdA) vraagt of de inspreker ook de grondeigenaren aan de westzijde vertegenwoordigt.

770 De heer **Pelgrum** zegt dat hij uitsluitend de vijf grondeigenaren aan de oostzijde vertegenwoordigt. Hij vermoedt dat de eigenaren aan de westzijde niet op de hoogte zijn van de discussie.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) vraagt of de gedeputeerde kan ingaan op de opmerkingen van de inspreker, aangezien als die waar is de beantwoording van GS niet klopt.

775 De **voorzitter** vraagt of dit een vraag aan de inspreker is of een opmerking richting de gedeputeerde.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) zegt dat het beiden betreft.

780 De heer **Klein** (CU-SGP) vraagt of als de grondeigenaren aan de westzijde wel op de hoogte zouden zijn, wat dat zou betekenen voor het pleidooi van de inspreker en of de argumenten ook andersom gelden.

785 De heer **Pelgrum** zegt dat het argument daar minder geldt, omdat men daar een aftakking van de 20 kV kabel nodig heeft voor de stroom die door de turbines geproduceerd worden. Er zouden nu nog

zes kabels aangelegd kunnen worden door TenneT en daar zitten enorme voordelen aan. De vraag is of het handboek dat geen wettelijke status heeft wordt gehanteerd of niet.

790 COMMISSIE

De voorzitter licht toe dat het herstelbesluit genomen moet worden vanwege de uitspraak van de Raad van State eerder dit jaar. PS hebben op 10 april 2017 het Eerste herstelbesluit over het cruciale deel van het PIP genomen en nu volgt het herstelbesluit voor de overige zeven percelen en de algemene regeling voor vergunning ten behoeve van de agrarische werkzaamheden op het tracé.

795

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) wil zorgvuldig met het Tweede herstelbesluit omgaan. Hij moet bekennen dat hetgeen door de inspreker naar voren is gebracht te denken geeft over de overwegingen. Hij vraagt of het mogelijk is dat de gedeputeerde hierop reageert. Het is goed om er nadere duiding aan te geven zodat de commissie een goed advies aan GS kan geven.

800

Mevrouw **Haagsma** (CDA) is akkoord met het Tweede herstelbesluit.

De heer **Ludriks** (PVV) memoreert dat de PVV altijd tegen het PIP netuitbreiding heeft gestemd omdat zij het faciliteren van de uitbreiding van windparken niet ondersteunt en zegt dit nu ook te zullen doen.

805

De heer **Kramer** (VVD) vindt het een hamerstuk.

810

Mevrouw **Kocken** (GroenLinks) sluit zich aan bij de woorden van de heer Bouberg Wilson. Zij krijgt graag een toelichting van de gedeputeerde op de vraag waarom de provincie het handboek als uitgangspunt neemt.

815

Mevrouw **De Groot** (SP) zag aanvankelijk niet veel reden om nader op het onderwerp in te gaan, maar is nu benieuwd naar de reactie op de inspreker. Zij vraagt of de mensen die zich gedupeerd voelen een civiele procedure tegen de provincie kunnen beginnen.

820

De heer **Voskuil** (PvdA) vindt dat de uitspraak van de Raad van State zorgvuldig is verwerkt. In tegenstelling tot de PVV is de PvdA een erg groot voorstander van het faciliteren van duurzame energiebronnen en het transporteren daarvan. Natuurlijk moet er zorgvuldig worden omgegaan met de belangen van de bewoners, maar uit de uitwerking blijkt dat de nadelen beperkt zijn en niet opwegen tegen de grote voordelen en het algemeen belang. Hij sluit zich aan bij de mening van de VVD dat het een hamerstuk betreft.

825

Mevrouw **Strens** (D66) sluit zich aan bij de woorden van de heren Voskuil en Kramer.

De heer **Ceder** (CU-SGP) zag aanvankelijk geen bezwaren. Nu hij de wat technische bijdrage van de inspreker heeft gehoord, wil hij graag de reactie van de gedeputeerde afwachten.

830

De heer **Van der Hoek** (ged.) vraagt om een schorsing zodat hij zijn reactie goed kan voorbereiden.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

835

De heer **Van der Hoek** (ged.) benadrukt dat het besluit dat voorligt niet nieuw is en al eerder door PS is genomen. De Raad van State heeft alleen op een aantal punten om een nadere motivering gevraagd.

840

De gedeputeerde vindt het jammer dat de PVV-fractie het genoemde standpunt inneemt. Zij mag tegen zijn, maar verzaakt in dezen haar taak als Statenfractie omdat zij het PIP beoordeelt op basis van een politieke afweging, terwijl het gaat om het beoordelen van het proces en de gang van zaken. De gedeputeerde gaat nader in op de inspreker die een opmerking maakt over het handboek. De Raad van State is van oordeel dat in deze casus het handboek terecht wordt gebruikt. In de casus van Breezand is het handboek wel degelijk ook gebruikt. De discussie ging daarbij niet over het handboek, maar over de high impact zone en de gasleiding.

845

De gedeputeerde zegt over het punt van de doorsnijding en de eventuele perceelschade dat de redenering niet klopt. Er wordt niet altijd gestuurd geboord, zoals de inspreker beweert. Het gaat in dit geval om een open ontgraving. De kabels worden op de minst belemmerende wijze aangelegd met de minste schade. Daar waar er wel schade optreedt, wordt die door TenneT vergoed. Dit standpunt is door de Raad van State overgenomen.

De gedeputeerde benadrukt dat niet GS maar de marktpartijen over de aanleg gaan. Het PIP ziet toe op de inpassing. Wat de ingebrachte punten betreft zien GS geen relevante zaken waardoor het standpunt of de onderbouwing zou moeten veranderen.

TWEEDE TERMIJN

Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt of degenen die zich door de aanleg gedupeerd voelen de mogelijkheid hebben om een civiele procedure tegen de provincie te beginnen.

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) heeft de gedeputeerde beluisterd en begrepen dat de Raad van State van oordeel is dat het handboek terecht is gebruikt. Hij concludeert dat hij akkoord gaat met het voorgenomen PIP.

Mevrouw **De Meij** (ONH) zegt dat 50PLUS zich zal beraden. Zij vindt de toelichting van de gedeputeerde niet overtuigend.

Mevrouw **Kocken** (GroenLinks) meende te horen dat de gedeputeerde vindt dat omdat het besluit al eerder is vastgesteld, de commissie er geen probleem meer in hoeft te zien. Zij ziet het zelf zo dat de Raad van State vindt dat op onderdelen nadere motivatie nodig is. Zij heeft daarover vragen, onder andere waarom het handboek als uitgangspunt wordt genomen.

De heer **Van der Hoek** (ged.) zegt dat het een burger altijd vrij staat om een civielrechtelijk traject te starten. Het antwoord op de vraag waarom het handboek is gebruikt, heeft de gedeputeerde nu niet paraat. Het lijkt op een technische vraag en hij laat het bij de beantwoording die voorligt. Op basis daarvan denkt hij dat GS de punten waarnaar de Raad van State heeft gevraagd, voldoende hebben gemotiveerd.

De **voorzitter** constateert dat de voordracht doorgaat naar PS als bespreekstuk.

b. Voordracht definitief VVGB Windmolenpark Groetpolder

De **voorzitter** licht toe dat het gaat om een VVGB voor Windmolenpark Groetpolder dat onderdeel uitmaakt van de taakstelling van 685,5 MW Wind op Land.

INSPREKER

Mevrouw **Koppen** spreekt in op persoonlijke titel als omwonende van het Windpark Groetpolder. In het voorliggende plan woont zij nog steeds binnen 600 meter afstand van twee windturbines. Door de toegepaste kunstgreep ontstaat in het volle zicht van de West-Friese Dijk een wangedrocht waarvan ook de ARO expliciet heeft gesteld dat het landschap niet wordt verbeterd maar verslechterd. De Omgevingsdienst heeft sinds de vorige vergadering een zinnetje toegevoegd aan diens stuk, namelijk dat de ARO de twee lijnen aanvaardbaar vond. Deze conclusie blijkt echter niet uit het verslag van de ARO-vergadering van 23 augustus 2016. Het eindoordeel was toen dat de locatie Groetpolder slecht scoort omdat in de nieuwe situatie sprake is van twee typen windturbines op korte afstand van elkaar in dezelfde rij. Als de nabijgelegen windturbines in de Wieringermeerpolder worden meegeteld, is er zelfs sprake van drie typen, wat een verwarrend en onrustig beeld geeft.

De insprekerster geeft aan dat in het verslag van de ARO nog een cruciale zin staat; de verwachting is, zo geeft ook de initiatiefnemer aan, dat de rij kleinere turbines in de Groetpolder op korte termijn zal worden gesaneerd. Ten tijde van de ARO-vergadering was niet duidelijk of alle zes projecten in verband met de 685 MW-grens konden worden vergund. Daarom was het zaak een zo hoog mogelijke ranking te krijgen. Omdat Groetpolder als laatste was geëindigd, werd door de initiatiefnemer staande de vergadering gevraagd of men hoger zou eindigen als de zeven oude molens zouden verdwijnen. Omdat later bleek dat alle zes de aanvragen binnen de doelstelling vielen, werd de oorspronkelijke aanvraag van zes plus zeven gehandhaafd en gehonoreerd. De insprekerster vraagt waarom deze kans niet aangegrepen is om een landschappelijk en qua geluid fatsoenlijke lijn van zes molens neer te zetten en de zeven te saneren.

De geluidsbelasting neemt met dit plan niet af. De initiatiefnemer wilde in 2015 de gehele lijn vervangen, maar omdat men op grond van een motie van PS moest aantonen dat het geluid niet zou toenemen, heeft men in 2015 een notitie overlegd waarin staat dat er een Lden van 48 dB zou gelden. Omdat dit in tegenspraak is met de lagere geluidsgegevens waarop de vergunning uit 1998 is gebaseerd, heeft de RUD die notitie in december 2015 als niet juist verworpen. Anders zou het park al sinds 1998 de geluidsnorm overschrijden en niet handelen volgens de vergunning.

De insprekerster vat samen dat er geen sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Niemand gaat er qua geluid op vooruit en landschappelijk is er sprake van een duidelijke verslechtering. De

- 910 inspreker hoopt dat PS alleen een VVGB afgeeft voor het saneren van alle negentien turbines en het terugplaatsen van zes hogere, zoals ook in de Waardpolder gebeurt.

COMMISSIE

- 915 De heer **Bruggeman** (SP) schaart zich achter de zienswijze van mevrouw Koppen. Hij wijst erop dat er bij dit plan acht of elf woningen binnen de 600 meter-grens staan, zodat het windmolenpark eigenlijk helemaal niet zou kunnen bestaan, maar dat daar wat op is bedacht door acht of elf woningen tot bedrijfswoning te verklaren zodat de 600 meter-grens niet geldt. In deze woningen wonen nu mensen die "visueel toezichthouden op de windturbines". De heer Bruggeman vraagt zich af wat dit "gluren" precies inhoudt en verzoekt de gedeputeerde dit uit te leggen en te vertellen
- 920 waarom dit bij andere windparken niet zo is. Ook vraagt hij hoe het met de eigendomssituatie zit en of de bedrijfswoningen eigendom van het windpark zijn of niet. De heer Bruggeman vraagt zich af of de provincie een dergelijke constructie klakkeloos moet accepteren of dat het om misbruik van recht gaat.

- 925 De heer **Ludriks** (PVV) sluit zich aan bij de vragen van de SP.

- Mevrouw **De Meij** (50PLUS) stemt niet in met de voordracht omdat zij van mening is dat er geen sprake is van een goede ruimtelijke onderbouwing. Er is niet zorgvuldig gekeken naar de zienswijzen en niet altijd de goede informatie verstrekt c.q. goede locatietekeningen verstuurd. Ditmaal is er bij
- 930 de afgifte van het voornemen van een VVGB, tevens onderdeel van de aanvraag, een functiewijziging van elf woningen in participatiewoningen opgetreden. Daardoor zijn er geen gevoelige bestemmingen meer. 50PLUS vindt dit gegoochel met gegevens om een vergunning door te drukken moreel niet aanvaardbaar.

- 935 De inwoners gaan toezichthouden op de molens en krijgen daar iets voor betaald. Bij Waardpolder zijn afspraken tussen initiatiefnemers en bewoners veelvuldig geschonden en dat is voor 50PLUS reden om niet in te stemmen. Bovendien gaat het om vervanging van negentien windturbines. Twaalf gaan er weg en worden vervangen door zes enorme molens van minimaal 100 meter hoog. De zeven die blijven staan worden wellicht ook weer vervangen door andere molens.

- 940 Volgens 50PLUS is de afstand tussen de lijnopstellingen te klein en is er geen sprake van twee duidelijke lijnopstellingen. Bewoners hebben ingestemd met een afstand tot de woning van minder dan 600 meter. 50PLUS vindt dit niet aanvaardbaar omdat publiek recht vermengd wordt met privaat recht. Mevrouw De Meij vraagt zich af wat er gebeurt als de bewoners later willen klagen. Zij vindt het niet netjes dat GS meewerken aan het verlenen van een vergunning. Niet iedere woning voldoet aan de wettelijke normen voor geluid en slagschaduw hetgeen zij onaanvaardbaar vindt. Er is wel
- 945 degelijk sprake van aantasting van het woon- en leefklimaat.

- De heer **Slettenhaar** (VVD) maakt een compliment voor de motivering. Hij sluit zich aan bij de constatering dat er een suboptimaal resultaat ontstaat. Het is goed dat de molens worden gesaneerd, maar het beeld dat blijft is niet optimaal. Hij wacht de beantwoording van de
- 950 gedeputeerde, ook met betrekking tot de woningen, af voordat hij een definitief standpunt inneemt.

Mevrouw **Strens** (D66) vraagt de heer Slettenhaar hoe hij het zou vinden als ook die zeven andere molens worden gesaneerd.

- 955 De heer **Slettenhaar** (VVD) zou dat een stuk minder suboptimaal vinden en dat er qua beeld beter uit vinden zien. Hij vraagt of mevrouw Strens dat met hem eens is.

De **voorzitter** constateert dat mevrouw Strens knikt.

- 960 Mevrouw **Haagsma** (CDA) sluit zich aan bij de complimenten over de manier waarop het stuk naar PS is gekomen. De zienswijzen zijn toegevoegd aan de stukken en de motivatie is zeer uitgebreid. Tot nog toe is de beleidslijn van PS gevolgd en zij denkt dat men daarom geen bezwaar kan hebben. Zij hoort graag het antwoord van de gedeputeerde op de door anderen gestelde vragen.

- 965 Mevrouw **De Meij** (50PLUS) constateert dat het CDA altijd voorstander is van wettelijke normen, maar dat zij het nu niet hoort over de vermenging van privaat en publiek recht. Wat vindt het CDA daarvan?

- 970 Mevrouw **Haagsma** (CDA) wacht de antwoorden op deze vragen af. Als de uitgezette beleidslijnen worden gevolgd, is het de vraag wat de mogelijkheden zijn die PS nog hebben.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) vindt dit jammer en vraagt of het CDA geen mening ...

De **voorzitter** verzoekt mevrouw De Meij geen dialoog te beginnen.

975

Mevrouw **Kocken** (GroenLinks) signaleert ook dat de voordracht binnen de kaders valt en dat er in die zin niet zo heel veel aan te doen is. Zij vraagt of de gedeputeerde ook vindt dat er niet op de Omgevingsvisie gewacht moet worden om fouten te herstellen en of deze situatie daaronder valt.

980

Mevrouw **Van Rooij** (PvdA) haakt aan bij verschillende sprekers. De PvdA staat in principe positief tegenover de voordracht. Zij is het eens met de heer Slettenhaar dat het "second best" is, maar vindt het nog altijd "best". Zij neemt aan dat de bewoners akkoord zijn gegaan met de participatiewoningen en dat dit dus aan henzelf is.

985

Mevrouw **Strens** (D66) is ook positief. Het feit dat er een ander type molens wordt geplaatst dan de huidige geeft geen aanleiding om niet akkoord te gaan met de voordracht.

990

De heer **Klein** (CU-SGP) is het eens met het eerder genoemde punt dat één lijn van identieke molens qua ruimtelijke ordening beter zou zijn geweest. Hij krijgt graag een toelichting op het proces en op de vraag of het mogelijk is geweest om het project zo vorm te geven dat alle molens vervangen worden, bijvoorbeeld door een lijn van negen.

995

De CU-SGP-fractie is groot voorstander van duurzame energieopwekking, maar was negatief verrast door de U-bochtconstructie waardoor woningen worden aangemerkt als bedrijfswoningen doordat er visueel toezicht op windmolens wordt gehouden. Op zich is de heer Klein het eens met het feit dat door afspraken met bewoners een ontheffing kan worden gerealiseerd voor overschrijding van bepaalde normen, maar vindt de gekozen vorm wel heel apart. Hij vraagt of dit vaker voorkomt en of de gedeputeerde erop kan reflecteren; is dit een geëigende vorm of moeten de procedure en de regels veranderen zodat dit soort uitzonderingen op een transparante manier gerealiseerd wordt?

1000

De heer **Van der Hoek** (ged.) antwoordt op de vraag van de SP dat de woningen naar zijn weten gewoon eigendom blijven van de bewoner. Het aspect dat GS net als PS moeten toetsen op de regels en het beleid dat is vastgesteld, is vaker gepasseerd. Daarin past geen beleidsvrijheid. Er wordt gekeken naar de aanvraag en daar moeten GS een oordeel op geven.

1005

50PLUS heeft gezegd dat er niet goed gekeken is naar de zienswijze. De gedeputeerde is benieuwd waar deze opmerking op gebaseerd is.

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) zegt dat zij refereert aan de zienswijze van mevrouw Koppen.

1010

De heer **Van der Hoek** (ged.) meent dat daar duidelijk op is ingegaan. Hij begrijpt dat het adagium van 50PLUS is dat als iemand een brief schrijft, een zienswijze indient of insprekt en GS niet bewegen of die persoon geen gelijk geven, GS het niet serieus nemen. Dat is dan helder, dan hoeft de gedeputeerde deze vraag niet meer te stellen.

1015

Mevrouw **De Meij** (50PLUS) zegt dat de gedeputeerde dat helaas helemaal verkeerd interpreteert.

1020

De heer **Van der Hoek** (ged.) zegt dat hij de volgende keer dan wat anders in de toelichting zal proberen te ontdekken.

De elf belanghebbenden hebben geen zienswijze ingediend en zijn akkoord. De gedeputeerde vindt het een aparte stelling dat 50PLUS in zijn reactie niet akkoord gaat. 50PLUS heeft gezegd dat publiek en privaat recht worden vermengd. De gedeputeerde vraagt hoe dat in zijn werk is gegaan, aangezien de bewoners akkoord gaan met de afspraken en GS daarom akkoord moeten gaan in de beoordeling van de aanvraag. Het gaat er bij drie bewoners om dat zij met betrekking tot geluid en schaduw last kunnen hebben, maar ook daarover zijn nadere afspraken gemaakt en geen

1025

zienswijzen over ingediend. GroenLinks heeft gevraagd of het proces anders gestuurd had kunnen worden. De gedeputeerde denkt dat GS dit niet hadden kunnen doen en dat het ook niet hun taak is. Natuurlijk zijn bepaalde dingen wenselijk, maar hij moet handelen op de aanvraag die er ligt.

1030

Er werd gevraagd of dit soort zaken met betrekking tot woningen vaker voorkomt. De gedeputeerde weet dit niet, maar kan het voor de PS-vergadering beantwoorden en navraag doen. Wat hij er zelf van vindt, is niet van belang. Hij toetst op bepaalde kaders en wil zich niet verliezen in persoonlijke beschouwingen.

TWEEDE TERMIJN

1035 De heer **Bruggeman** (SP) had een uitgebreider antwoord van de gedeputeerde verwacht op de vraag hoe het visueel toezicht in zijn werk gaat.

1040 Mevrouw **Kocken** (GroenLinks) denkt dat de gedeputeerde haar vraag als zijnde van de CU-SGP heeft opgevat. Zij vroeg of in dit geval ten aanzien van de lijnopstelling vastgesteld moet worden dat de regels in de PRV niet altijd even gelukkig uitpakken.

1045 Mevrouw **De Meij** (50PLUS) vindt het flauw dat de gedeputeerde zich verschuilt achter de opmerking dat GS alleen behoren te toetsen wat voorligt. Zij vindt dat ook getoetst moet worden op wettelijke kaders. De woningen waren gevoelige bestemmingen en er is om een functiewijziging gevraagd om de bestemming om te zetten naar participatiewoningen. Dit staat dus met elkaar in relatie. Zij vraagt hoe dit wordt gerijmd met het feit dat in vorige commissies verschillende bewoners hebben ingesproken over het feit dat afspraken tussen bewoners en initiatiefnemers continu geschonden worden. De aanvraag voldoet in die zin dus niet aan de wettelijke kaders.

1050 De heer **Klein** (CU-SGP) constateert dat de gedeputeerde zijn rol beperkt tot procesmanager. Dat is in deze fase begrijpelijk, maar de heer Klein wil de discussie iets breder maken. De vraag is of dit de manier is om dit soort zaken netjes te regelen en of er bij nieuwe projecten of een nieuw College op een andere manier vorm aan moet worden gegeven.

1055 De heer **Van der Hoek** (ged.) ziet toch veel overeenkomsten tussen de vragen van GroenLinks en de CU-SGP omdat ze gaan over de vraag of het in de toekomst anders moet gaan en wat de gedeputeerde daarvan vindt. Dit zijn vragen die tijdens een evaluatie besproken dienen te worden. Er is nu sprake van staand beleid en dan kunnen de spelregels niet veranderd worden.

1060 Mevrouw **Van Rooij** (PvdA) vraagt wanneer er geëvalueerd wordt.

1065 De heer **Van der Hoek** (ged.) weet dat niet en zal zich daarop beraden. Hij hoort het graag als de commissie er ideeën over heeft. Het traject met de zes aanvragen wordt afgemaakt en het lijkt hem handig om voor die tijd niet te evalueren. Hij zal kijken naar een logisch moment. 50PLUS heeft gezegd dat de gedeputeerde moet toetsen op de wettelijke kaders. Dat doet hij ook. Als bewoners dat akkoord willen, kunnen ze daarmee instemmen. Dat is aan hen en het is niet aan de provincie om zich daarmee te bemoeien. Hetzelfde geldt voor de manier waarop er toezicht wordt gehouden. Er is beschreven hoe dat in zijn werk gaat: er wordt toezicht gehouden op het draaien, of er onbevoegden op het land zijn, of er storingen zijn, of er aanleiding is om de molens stil te zetten et cetera.

De **voorzitter** constateert dat het stuk naar PS van 10 juli gaat als bespreekstuk.

c. Voordracht definitief VVGB Windmolenpark Ferrum/Tata

1075 De **voorzitter** licht toe dat deze VVGB deel uitmaakt van de taakstelling 685,5 MW Wind op Land.

1080 Mevrouw **De Meij** (50PLUS) heeft twijfels bij de voordracht. Het gaat weliswaar om een windturbinepark op eigen terrein, maar uit het verslag van de ARO blijkt dat het een enorme impact heeft op de visuele hinder voor de bewoners van Wijk aan Zee.

De **voorzitter** constateert dat 50PLUS de voordracht nogmaals wil bespreken in PS van 10 juli 2017.

1085 De heer **Van der Hoek** (ged.) maakt een opmerking over twee andere windparken. Normaal gezien worden de aanvragen tegelijkertijd met het zienswijzetraject in de commissie besproken. Dit is geen verplichting voor GS, maar het is prettig en men voert dan het juiste debat. Voor de laatste ontwerp-VVGB's voor Havenwind en Nieuwe Hemweg geldt echter dat de zomerperiode in de weg zit. Als GS zouden wachten om de plannen ter kennisname voor te leggen en te bespreken, kan dat pas in de commissievergadering van 18 september a.s. Hij stelt voor om omwille van de voortgang in de zomerperiode de commissie te voorzien van alle relevante stukken, maar de stap van de bespreking van de zienswijze in de commissie over te slaan en de voordrachten voor de definitieve VVGB's in de commissie van 18 september te bespreken.

1095 Mevrouw **Van Rooij** (PvdA) heeft begrip voor de situatie. Zij merkt op dat de eerdere besprekingen van VVGB's geleid hebben tot aanpassingen en vraagt of daarover wat afgesproken kan worden.

De heer **Van der Hoek** (ged.) stelt voor om de vragen via technische vragen te stellen, zodat GS daaruit kunnen ophalen of er aanleiding is om de voordracht op relevante punten te wijzigen.

1100 De heer **Bruggeman** (SP) vraagt of de gedeputeerde het tijdpad voor de VVGB Windpark Spuisluis kan schetsen.

1105 De heer **Van der Hoek** (ged.) antwoordt dat hij dit helaas nog niet kan omdat de benodigde vergunningen en verklaringen nog ontbreken. Hij had goede hoop dat de vergunningen in de tervisieleggingperiode zouden worden afgegeven, maar dit is niet het geval. Er wordt gekoerst op 18 september 2017.

1110 De **voorzitter** vraagt of de commissie ermee instemt dat zij schriftelijk wordt geïnformeerd over de windparken Havenwind en Nieuwe Hemweg en dat er geen extra bespreking zal plaatsvinden. De definitieve bespreking vindt na het reces plaats in de commissie van 18 september 2017.

De commissie stemt hiermee in.

7. B-agenda Ruimte

a. RO/Duurzame energie: Brief GS inz. ruimtelijke verkenning energietransitie MRA

1115 De ruimtelijke verkenning MRA ligt ter bespreking aan de commissie voor. De voorzitter stelt voor om dit agendapunt in één termijn in de commissie te bespreken waarna de gedeputeerde de gegeven aandachtspunten kan meenemen in een op te stellen koersdocument voor de Omgevingsvisie.

1120 Mevrouw **Strens** (D66) zegt blij te zijn met de uitgevoerde ruimtelijke studie die belangrijk inzicht en informatie oplevert voor het waarmaken van de ambities voor de energietransitie. De studie laat wederom zien dat het een complexe opgave is die niet binnen de grenzen van alleen de MRA opgelost kan worden. Het blijkt dat energiebesparing ruimtebesparing is. D66 vindt het van belang om daar maximaal op in te zetten, zowel in de industrie, de bedrijven als de huishoudens.

1125 In het stuk wordt aangegeven dat vanuit de analyse en discussie met de regionale stakeholders drie relevante ruimtelijke benaderingen onderscheiden kunnen worden. Die zijn vervolgens uitgewerkt in drie perspectieven. Mevrouw Strens vindt het belangrijkste uitgangspunt op welke manier omgegaan wordt met de uitwerking. Er zijn wel degelijk relevante keuzes als men voor het ene of andere perspectief kiest. Ook vindt zij het van belang op welke manier de uitwerking vervolgens landt in de Omgevingsvisie. Zij is benieuwd hoe PS bij de ruimtelijke uitwerking worden betrokken. Zij vraagt of er als iets te zeggen valt over het perspectief dat de voorkeur heeft.

1135 In het stuk wordt gemeld dat in de uitwerking een groot aantal ruimtelijke dwarsverbanden naar voren komen, zoals met mobiliteit, landschap, wonen en economie. D66 is blij dat de koppeling wordt gemaakt en het niet alleen als een puur ruimtelijk stuk wordt gezien. Er wordt doorgepakt en gezegd dat er gewerkt wordt aan concrete acties die vervolgens kunnen landen in de ruimtelijke economische actieagenda. Mevrouw Strens vraagt wanneer die in de commissie komen. Zij las in de aanbiedingsbrief dat naar de economische effecten van de energietransitie in het kader van de Omgevingsvisie een aparte studie wordt uitgevoerd. Het is haar niet helemaal helder wanneer dit wordt gedaan en hoe PS daarbij betrokken worden.

1140 Het viel mevrouw Strens op dat niet is gekeken naar de potentie van water. Zij vraagt of dit in een andere studie wordt meegenomen.

1145 Samengevat gaan de vragen van D66 met name over de manier waarop verder wordt gegaan met de perspectieven. PS zijn bezig met de Omgevingsvisie en hebben bevoegdheden als het gaat om RO-beleid. Eerder in deze vergadering is aangegeven dat het beleid voor de Omgevingsvisie mogelijk moet worden herzien en bekeken moet worden welke ruimtelijke regels bij de visie passen. Mevrouw Strens vraagt hoe dit in het traject past en hoe de opgehaalde input bij de Omgevingsvisie past.

1150 De heer **Voskuil** (PvdA) vindt het stuk een gedegen analyse en aantonen hoe ongelofelijk complex het vraagstuk is. De conclusie dat men in 2040 nog steeds niet energieneutraal kan zijn, is zorgwekkend. Om dit wel te bereiken is een versnelling en een slagvaardige samenwerking nodig. Het stuk roept het gevoel op dat er behoefte is aan regie. De provincie kan of moet daar een rol in nemen. Aan de andere kant is het vraagstuk groter, want de integraliteit zou verder doorgetrokken moeten worden, over de grenzen van de MRA heen. De heer Voskuil is benieuwd hoe GS daartegenaan kijken.

1155 Mevrouw **Kocken** (GroenLinks) vraagt of zij uit deze woorden mag concluderen dat de heer Voskuil vindt dat de MRA ernaar moet streven om energieneutraal te zijn.

- 1160 De heer **Voskuil** (PvdA) zegt dat hij al aangaf dat heel Nederland energieneutraal moet zijn, dus ook de MRA. Als alleen naar de MRA wordt gekeken, laat men misschien kansen liggen. De heer Voskuil vervolgt dat een inhoudelijk punt van zorg is dat er nog steeds een beroep wordt gedaan op biomassa en groen gas. Dat zijn wel hernieuwbare bronnen, maar tegelijkertijd produceren ze CO₂. Het terugdringen van de CO₂-uitstoot is iets wat volgens de heer Voskuil in de analyse ontbreekt. Wellicht dat de afvang van CO₂ door vegetatie of anderszins een integraal onderdeel van de analyse moet uitmaken. Hetzelfde geldt voor de uitbreiding van het onderzoek naar geothermie. Wellicht liggen er op dat gebied kansen.
- 1165 De heer Voskuil vraagt hoe de commissie aankijkt tegen het meegeven van dingen tijdens de kabinetsformatie. Er bestaat bijvoorbeeld nog steeds een aansluitplicht op aardgas, die men snel zou moeten afschaffen om een impuls aan de energietransitie te geven. Misschien kan dit worden bepleit in Den Haag. Een tweede punt is dat men zou kunnen pleiten voor een minister voor Milieu en Energietransitie die de verschillende gebieden aan elkaar koppelt, zodat het probleem landelijk wordt aangepakt.
- 1170 De **voorzitter** meent dat dit mooi aansluit bij de oproep van de PvdA-burgemeesters.
- 1175 Mevrouw **Haagsma** (CDA) doet een ordevoorstel. Zij vindt de punten die de PvdA opbrengt heel nobel, maar ook dat discussie in de commissie EEB niet overgedaan moet worden. Vanavond gaat het over de ruimtelijke effecten en zij wil niet het gras voor de voeten wegmaaien van de collega's die nog hun inbreng op de discussie over de energietransitie moeten geven.
- 1180 De **voorzitter** vindt dit geen ordevoorstel, maar dat de spreker tot de orde wordt geroepen. Hij vindt dat ieder over zijn eigen inbreng gaat en wil de heer Voskuil op dit punt dan ook niet corrigeren.
- 1185 De heer **Voskuil** (PvdA) reageert eerst op de opmerking van de voorzitter over de PvdA-burgemeesters die misschien juist is, maar waarover de kiezers anders denken. Hij volgt vooralsnog die mening. De opmerking van mevrouw Haagsma herkent hij, maar hij meent dat m.b.t. tot gas het vooral over woningbouw gaat en dat dat onderwerp thuishoort in deze commissie, net als de ruimtelijke effecten. Dat het misschien dubbelop is, betekent alleen maar dat het dubbel zo belangrijk is en daarom wil hij het toch genoemd hebben.
- 1190 De heer **Klein** (CU-SGP) merkte op dat de heer Voskuil afdwaalde naar Den Haag. Hij vraagt of de heer Voskuil ook kan zeggen wat de provincie moet doen.
- 1195 De heer **Voskuil** (PvdA) denkt dat de provincie gezamenlijk naar Den Haag moet optrekken. Hij begon zijn inbreng met de oproep voor meer regie en de versterking en het slagvaardiger maken van de samenwerking. De provincie kan en moet daar een belangrijke rol in spelen.
- 1200 Mevrouw **Kocken** (GroenLinks) vond het stuk interessant. Zij kreeg uit de bijdrage van D66 de indruk dat er op termijn voor een scenario wordt gekozen. Zij heeft het echter niet zo gelezen dat de scenario's elkaar uitsluiten en hoort graag welke lezing de juiste is.
- 1205 De heer **Slettenhaar** (VVD) vindt het voorstel van de heer Voskuil om breder te kijken dan de MRA prima. Het voorstel om als Staten gezamenlijk een brief aan de formateur te sturen, lijkt hem geen goed idee. Het is dan beter om aan tafel te zitten bij de onderhandelingen. De heer Slettenhaar vindt het stuk interessant en goed. Hij kan echter de woorden "thorium" en "PALLAS" niet vinden, terwijl dit een kans is om het beslag op de openbare ruimte te verminderen. Hij is benieuwd waarom ze er niet instaan.
- 1210 Mevrouw **Haagsma** (CDA) dankt GS voor het mooie, overzichtelijke stuk. Zij meent dat PALLAS na de zomer als onderwerp terugkomt, als de studie voor Noord-Holland-Noord klaar is. Het voorliggende stuk biedt nuttige informatie voor de nieuwe Omgevingsvisie. Zij vindt het goed dat de rol van de provincie als informatiemakelaar wordt opgepakt. Financieel en ruimtelijk is uit elkaar getrokken, wat begrijpelijk is vanuit de verschillende rollen en verantwoordelijkheid van de provincie. Er komt een studie naar de financiële effecten en er zullen nog meer studies volgen. Ook het CDA maakt zich zorgen over de integraliteit, de crux in de Omgevingsvisie, en wil die versterken.
- 1215 Mevrouw Haagsma vindt het goed om te lezen op welke manier de regio's in Noord-Holland elkaar versterken, in dit geval de MRA als energieconsument en de overige regio's ook als producent. Zij vindt dat men zich enorm moet realiseren dat er volop ingezet moet worden op energiebesparing en

- 1220 dubbel ruimtegebruik, slimme innovaties, handig gebruik van bronnen, kort transport en afnemers als bij geothermie, CO₂ e.d.

De heer **Bruggeman** (SP) hoop dat de commissie hem deze keer serieus zal nemen.

- 1225 Mevrouw **Hageman** (CDA) zegt dat de heer Bruggeman altijd zeer serieus wordt genomen, ook in deze bijdrage.

- 1230 De heer **Bruggeman** (SP) vervolgt dat hij door het rapport heel bezorgd is geraakt. Tata wordt even genoemd, maar hij wijst erop dat van het totale energieverbruik in Nederland 4% voor rekening komt van Tata en van de CO₂-uitstoot zelfs 7%. Als dat wordt omgerekend naar geheel Noord-Holland gaat 31% van alle energie op aan Tata. Tata gebruikt per jaar 120 petajoule. Als dat wordt omgerekend in windmolens, zijn 4.560 windmolens nodig. De 685 MW van de provincie staan ongeveer gelijk aan 250 windmolens. Hij wil hiermee wijzen op het ruimtebeslag. Voor de luchtvaart geldt dit in extenso. Als de vliegtuigen van Schiphol in petajoule worden omgerekend gaat het om 6840 windmolens. Hij
- 1235 hoopt dat de commissie zijn zorg over het ruimtebeslag deelt.

De heer **Slettenhaar** (VVD) vraagt of de berekening voor Schiphol geldt voor de gehele vlucht of alleen voor het opstijgen en landen op Schiphol.

- 1240 De heer **Bruggeman** (SP) zegt dat het gaat om de Nederlandse luchtvaart wereldwijd. Dat vindt de heer Slettenhaar blijkbaar niet belangrijk, maar het gaat wel om 7.000 windmolens.

- 1245 Mevrouw **Vermaas** (PvdD) sluit zich aan bij een groot deel van wat er al gezegd is, met name bij hetgeen door de heer Voskuil is opgemerkt over biomassa en biogas. De PvdD heeft grote bedenkingen bij de duurzaamheid van deze energiebronnen. Ook de oproep om aandacht te hebben voor het afstappen van het gebruik van aardgas ondersteunt zij. De heer Bruggeman sprak ook over een punt waar de PvdD extra aandacht voor wil vragen: het belang van de integrale kijk en de manier waarop de klimaatverandering getackeld kan worden. Mevrouw Vermaas vraagt op welke manier de gedeputeerde de eis van de Omgevingswet om integraal te werken wil invullen en of zij daarbij de rol van de veehouderij, Tata en de luchtvaart meeneemt.
- 1250

De **voorzitter** merkt op dat het agendapunt bedoeld is om de Staten zaken te laten meegeven voor het koersdocument. Hij neemt aan dat hij de accenten van de PvdD zo moet vertalen.

- 1255 De heer **Klein** (CU-SGP) vindt het stuk een mooie analyse van wat de energietransitie gaat betekenen. De verschillende opties laten zien wat de ruimtelijke effecten zijn, wat ondersteund wordt door de zeer serieus te nemen bijdrage van de heer Bruggeman die zegt dat men voor een enorme opgave staat. De heer Klein vindt het goed dat een van de conclusies is dat de energietransitie een majeure ruimtelijke opgave is en denkt dat het belangrijk is dat de provincie dit ook de komende tijd gaat communiceren, zodat mensen helder op het netvlies hebben dat het niet om een luxeprobleem gaat maar dat er heel veel moet gebeuren.
- 1260

- 1265 Een andere conclusie is dat de kernopgave voor de MRA ligt in het versnellen van de energiebesparing en het inpassen van de mogelijkheden voor de energieopwekking. Dat lijkt een aanmoediging voor het beleid, maar het is ook een wake-up call dat er versneld moet worden. Dit staat in schril contrast met het huidige beleid, dat in vergelijking bijna belachelijk is. De heer Klein heeft zich enigszins neergelegd bij het feit dat de kans klein is dat er op korte termijn veel gaat veranderen aan het beleid voor windenergie, maar denkt dat het goed is dat de provincie zich erop voorbereidt dat er in de volgende periode wel heel veel gaat veranderen. Het is daarom goed om de integrale aanpak mee te nemen in de Omgevingsvisie.

- 1270 De heer Klein heeft nog de praktische vraag of de mooie kaartjes en plaatjes in het stuk leesbaarder gemaakt kunnen worden door een versie met een hogere resolutie te maken.

- 1275 Mevrouw **Geldhof** (ged.) zegt op de vraag van D66 of er al een voorkeur voor een scenario is, dat die er niet is. Dit stuk hangt samen met de Omgevingsvisie Noord-Holland 2050 en de ruimtelijke verkenning voor de MRA en Noord-Holland-Noord die daarvoor input geven. De rol van PS loopt via meerdere sporen. Er is de Beleidsagenda Energietransitie, de routeplanner 2050 en de Omgevingsvisie 2050. In tegenstelling tot de ruimtelijke verkenning die alleen de opgave in beeld brengt, worden op integrale wijze inhoudelijke keuzes gemaakt. De keuzes komen dus nog aan de orde.

- 1280 Er werd gevraagd naar de potentie van water. Die is onderzocht, maar is heel klein en bovendien zeer kostbaar. Op dit moment is er nog geen techniek waar men wat mee kan. Thorium ontbreekt omdat

het niet hernieuwbaar is. Bovendien is er ongeveer anderhalf jaar geleden een notitie van ECN gedeeld over de mogelijkheden van thorium. Daaruit kwam naar voren dat de komende decennia dit geen bouwsteen is om naar te nemen stappen te kijken. Als er op termijn andere ontwikkelingen zijn, ontstaat er een ander beeld.

De heer **Slettenhaar** (VVD) vindt de conclusie van de gedeputeerde vrij kort door de bocht. Hij komt hier bij een andere gelegenheid op terug. Het stuk gaat over de lange termijn, tot 2040 en streeft naar CO₂-arm. Thorium past binnen deze doelstellingen.

Mevrouw **Geldhof** (ged.) zegt dat hiermee een eerdere discussie wordt overgedaan. Wat GS betreffen past thorium niet in de ruimtelijke verkenning naar duurzame energie en hernieuwbare bronnen. Natuurlijk is er ook de zorg over biomassa en biogas, maar hoe die uitpakt wordt uitgewerkt in de Routekaart. Ook is er de CO₂-monitor.

Vorige week heeft minister Kamp een bericht naar de Kamer gestuurd waarin hij zegt dat hij voornemens is om ervoor te zorgen dat de verplichting voor nieuwbouw voor aansluiting per 1 januari 2018 wordt afgeschaft. Een brief aan de onderhandelaars is al verstuurd. Het CDA heeft gesproken over de volgende te nemen stappen. Die worden ook besproken, maar nu gaat het om de verkenning. Het is de bedoeling om met ontwerpend onderzoek te komen tot de stappen die genomen moeten worden. In dat traject zit men dus nog.

De gedeputeerde zegt dat het klopt dat de lucht- en scheepvaart en de zware industrie niet meegenomen zijn. Dit komt omdat ze onder de ETS vallen waarover onder de verantwoordelijkheid van de Rijksoverheid afspraken worden gemaakt in Europa. De provincie richt zich juist op wat niet onder ETS valt. Daar wordt zeer integraal naar gekeken, zeker in het kader van de Omgevingsvisie en Omgevingswet. De opgave is een vermindering van 30%; dat is veel en een flinke kluif om op te lossen. De MRA kan het met de huidige stand van techniek nog niet energieneutraal worden, maar in het grotere geheel moet dit in 2050 bereikt zijn.

De **voorzitter** deelt mee dat er berichten komen dat er vertragingen op het spoor zijn die zowel de commissieleden als het publiek in problemen kunnen brengen. Hij stelt voor om de uitloopvergadering voor de overige punten te gebruiken. De voorzitter constateert na rondvraag dat de commissie liever de overgebleven agendapunten vanavond wil behandelen.

De vergadering wordt kort tijd geschorst.

b. C naar B verzoek SP: Brief BLK aan PS en ged. Geldhof inzake uitwerking Kustpact en reactie Zoneringsvoorstel Zandvoort

De voorzitter licht toe dat er twee agenderingsverzoeken van stukken over het Kustpact zijn gekomen, een van de SP over de brief van BLK en een van de PvdA over de brief van GS met de stand van zaken van de pijplijnprojecten. Voor dit agendapunt hebben zich twee sprekers gemeld.

De heer **Frankfurter** spreekt in namens het Bewonersplatform Leefbare Kust Zandvoort (BLK). Hij vertelt dat het voor hem bijzonder is om in de Statenzaal aanwezig te zijn 22 jaar nadat zijn broer Felix Frankfurter afscheid nam als Statenlid en 21 jaar nadat die herdacht werd nadat hij was omgekomen bij een ongeluk.

De heer Frankfurter vindt het prettig dat hij namens het BLK kan inspreken over het landelijke Kustpact, het zoneringsvoorstel Noord-Hollandse kust van drie natuurorganisaties en het discussiestuk Toekomstperspectief Noord-Hollandse Kust "Ruimte voor rust en reuring" van de provincie. Tot voor kort was het BLK in totale onwetendheid over de vraag hoe de bewoners van Zandvoort hun invloed op de besluitvorming bij de provincie konden uitoefenen. Dat was de belangrijkste reden om de brief te sturen. De gedeputeerde verwees m.b.t. burgerlijke inspraak in een commissieverslag naar de gemeenten en de verantwoordelijk wethouder in Zandvoort verwees naar de provincie. Inmiddels is het BLK tot zijn verrassing een paar dagen geleden uitgenodigd om morgen in Overveen over het discussiestuk te praten en is het uitzicht gegeven dat er ook officiële inspraak op de Zandvoortse reactie richting de provincie gaat komen.

De spreker zegt bang te zijn dat een zorgvuldig gekozen en in de loop der tijd tot stand gekomen evenwicht in Zandvoort verloren gaat. De bewoners van Zandvoort zijn niet tegen een ander gebruik van het strand dan alleen maar zonnen en hebben wel degelijk oog voor het toenemend toerisme en economisch belang dat daaraan is verbonden. Er wordt echter vergeten dat er in Zandvoort ook mensen wonen, ook vlak aan de kust. De afgelopen jaren zijn tussen bewoners, gemeente en ondernemers zorgvuldig compromissen gesloten over zaken als sluitingstijden op het strand, het

- 1345 aantal grootschalige evenementen en slaapmogelijkheden op het strand. Twaalf keer paar jaar zijn er grote evenementen die natuurlijk veel overlast met zich meebrengen. De vraag is wie er profiteert van een verdergaande exploitatie of intensivering van de kuststrook. Volgens de inspreker zijn dat vooral een handvol exploitanten van strandpaviljoens en evenementenorganisaties. Zandvoort zelf profiteert maar in beperkte mate omdat de winkels en horeca worden leeggetrokken door het strand. In het concept-Toekomstperspectief biedt de provincie ruimte voor slaapstrandhuisjes op het
- 1350 beleefstrand en jaarrondpaviljoens op het recreatiestrand. Het afgelopen jaar heeft de gemeenteraad echter besloten om geen slaapstrandhuisjes te willen plaatsen. Er bestaan bij de kustbewoners grote bezwaren tegen de uitbreiding van het aantal jaarrondpaviljoens. Veel bewoners kunnen nu nog van maart tot november bijkomen van het nachtelijke lawaai. Ze kunnen er in het toeristenseizoen weer tegen in de wetenschap dat er daarna een stillere periode volgt.
- 1355 De inspreker roept de commissie op om tot een overwegend conserverend Toekomstperspectief te komen, dat de gemeenten met hun inwoners en ondernemers nader kunnen uitwerken. Hij vraagt om het precaire en labiele evenwicht tussen ervaren overlast en woongenot te laten bestaan en niet hetzelfde te laten gebeuren als in de binnenstad van Amsterdam waar ernstige verschraling van de lokale voorzieningen optreedt en straks geen mensen meer wonen. Voor de sociale cohesie van de
- 1360 gemeente is dat een ramp. Hij vraagt om een kader te bieden waarmee de gemeente Zandvoort het precaire evenwicht in stand kan houden.

De heer **Rook** (D66) vraagt namens hoeveel bewoners de inspreker spreekt en hoe het platform is georganiseerd.

1365

De heer **Frankfurter** antwoordt dat het gaat om een groep van 30 à 35 bewoners uit heel Zandvoort, die 7 à 8 jaar geleden is begonnen met het protest tegen het verruimen van de sluitingstijden van de strandpaviljoens. Vandaaruit is men doorgegaan.

1370 Mevrouw **Strens** (D66) vraagt of het BLK wel of niet betrokken is bij het proces om te komen tot de uitwerking van het Kustpact.

De heer **Frankfurter** zegt dat dit aanvankelijk niet zo was en dat het onduidelijk was bij wie men zich moest melden omdat provincie en gemeenten naar elkaar verwezen. Tot zijn grote verrassing werd het BLK vorige week uitgenodigd voor de bijeenkomst morgen in Overveen.

1375

De heer **Papineau Salm** (PvdA) zegt dat hij de reactie van de inspreker mee zal nemen in zijn beoordeling.

1380 Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt of de inspreker denkt dat het nog drukker wordt op het strand nu het door Natuurmonumenten aangewezen is als evenementenstrand. Daarnaast vraagt zij of er al jaarrondpaviljoens in Zandvoort zijn, zo ja waar die zijn, en wat het bezwaar daartegen is in een drukke badplaats. Ook wil zij weten wat de inspreker vindt van de komst van nog meer strandhuisjes en wat het verschil is tussen een strandhuisje en een strandbungalow qua overlast. Tot slot vraagt ze

1385 of Natuurmonumenten en andere organisaties aan de Zandvoorters hebben gevraagd wat die willen.

De heer **Frankfurter** is ervan overtuigd dat als het centrumgebied of een groter gebied evenementenstrand wordt, er meer overlast ontstaat door meer en grootschaliger evenementen. Er zijn op dit moment twaalf evenementendagen waarover goede afspraken zijn gemaakt en dat is ongeveer de grens van wat de bewoners aankunnen. De jaarrondpaviljoens kennen niet zo heel veel verschil met een gewoon strandpaviljoen, maar gaan het gehele jaar door. De gewone paviljoens zijn tot 1 maart weg waardoor de bewoners kunnen bijkomen van de feesten. De inspreker vindt m.b.t. de strandhuisjes dat het strand niet bedoeld is om op te slapen en dat het doodzonde is als het zicht op de duinenrij wordt geblokkeerd door een muur van strandhuisjes. Doordat er geen goede

1390 voorzieningen als wegen en parkeerplaatsen zijn, brengt het met zich mee dat mensen met strandauto's en jeeps over het strand naar de huisjes gebracht moeten worden. De inspreker zal de commissie de brief over de bezwaren van het BLK tegen de strandhuisjes doen toekomen. Het verschil tussen strandbungalows en -huisjes is dat huisjes in principe voor dagrecreatie zijn. De inspreker zegt dat het BLK helaas niet door Natuurmonumenten is betrokken en dat hij dit erg jammer vindt. Het BLK was een van de eerste om aan de bel te trekken over de hausse aan strandhuisjes. Hij constateert dat PS echter niet het zoneringsverhaal van Natuurmonumenten zal vaststellen, maar met een eigen verhaal in de vorm van het Toekomstperspectief zal komen.

1395

1400

1405 Mevrouw **De Meij** (50PLUS) merkt op dat ze door omstandigheden twee weken in Zandvoort heeft geslapen en dat ze zich heeft verbaasd over de enorme herrie. Ook de niet jaarrondpaviljoens

hebben feesten, bruiloften e.d. en zij kan zich voorstellen dat men bang is dat dit wordt uitgebreid. Mevrouw De Meij vindt dat PS daar goed naar moeten kijken.

1410 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) wil graag weten of n.a.v. de brief aan de gemeente Zandvoort een mogelijkheid is gegeven tot inspraak en of er voor bewoners een participatiemogelijkheid is. Daarnaast vraagt hij of het zoneringsvoorstel van Natuurmonumenten is afgestemd met degenen die aan de stranden wonen die een evenementenzone worden.

1415 De heer **Frankfurter** zegt dat Natuurmonumenten dit niet heeft afgestemd, ook niet met de mensen die aan het toekomstige evenementenstrand wonen. De spreker vindt dit schandelijk en is blij dat het in dezen niet Natuurmonumenten is dat de dienst uitmaakt. Over de inspraak bij de gemeente ontstaat langzamerhand duidelijkheid. In de uitnodiging voor de bijeenkomst in Overveen stond de zin dat als Zandvoort straks mag reageren op het verhaal van GS en men de bewonersorganisaties gaat vragen wat die ervan vinden. Hij zal morgen navragen wat hiermee
1420 precies wordt bedoeld. De spreker is blij dat het erop lijkt dat er meer inspraak gaat plaatsvinden en dat de bewoners van de kustzone daar goed bij betrokken worden.

1425 De heer **Van Elteren** spreekt in op persoonlijke titel. Hij zegt dat er in Zandvoort een centruboulevard van 250 meter lang is, die is bebouwd met ongeveer 450 appartementen. Dit stuk is in de kustzonering aangewezen als verder te ontwikkelen evenementenzone. Op een groot deel van de boulevard staan de appartementen op slechts 50 meter van de strandpaviljoens en daarmee in de geluidsgevoelige zone met grote overlast bij met name dance- en houseparty's. Tot nu toe werd er door de gemeente slechts toestemming gegeven voor een beperkt aantal evenementen met stringente tijds- en geluidsgrenzen. De spreker vindt het evident dat bewoners vrezen voor
1430 ernstige gevolgen voor hun woon- en leefkwaliteit als er een evenementenzone ontwikkeld wordt. Om het woongenot in dit gebied te stabiliseren en niet nog meer aan te tasten, wordt de gemeente verzocht zich te verzetten tegen genoemde uitbreiding en dient zij aan te geven dat dit gebied zich niet leent voor uitbreiding van festiviteiten van grootschalige omvang.

1435 De heer **Papineau Salm** (PvdA) vraagt of de spreker ook bij de gemeente is geweest.

De heer **Van Elteren** zegt dat dit nog niet het geval is geweest.

1440 Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt of er het gaat om woningen die verhuurd worden aan toeristen of om permanente bewoning.

De heer **Van Elteren** antwoordt dat het overgrote deel van de woningen permanent wordt bewoond.

1445 COMMISSIE
Mevrouw **De Groot** (SP) geeft een toelichting op haar motivering om dit punt te agenderen. 10 mei 2017 heeft de commissie een brief van BLK ontvangen die de leden van PS wil informeren over de situatie. Er zijn overigens langs de kustlijn meer bewoners met een visie, zoals die verenigd in het
1450 Zijper Landschap. Het is voor PS nuttig om naast de visie van de terreinbeherende organisaties, het Rijk en de provincie ook de visie van de bewoners te betrekken. Mevrouw De Groot vindt dat er goed naar bewoners moet worden geluisterd en dat het zoneringsvoorstel Noord-Hollandse Kust niet direct moet worden gezien als dé oplossing voor het Kustpact. Zij vindt dat het allemaal wel wat minder mag, terwijl door het voorstel het allemaal weleens wat meer zou kunnen worden. Zij wil dit punt graag met de commissie bespreken.

1455 De heer **Papineau Salm** (PvdA) vindt dat er terechte punten worden genoemd. Hij stelt echter voor om deze niet nu te bespreken omdat er een traject met GS is afgesproken dat na de zomer tot een voorstel van GS zal leiden. Hij vindt dat als dat voorstel beschikbaar is, de opmerkingen moeten worden betrokken. Hij stelt voor om de discussie aan te houden.

1460 De **voorzitter** constateert dat hiermee een procedurevoorstel wordt gedaan.

1465 Mevrouw **Strens** (D66) merkt op dat sprake is van een lopend proces. Eerder is in de commissie de vraag aan de orde gekomen wiens verantwoordelijkheid het is om bewoners en belangenverenigingen te betrekken. Toen is vanuit de kant van GS duidelijk aangegeven dat die primair bij de gemeenten ligt. Mevrouw Strens is blij te horen dat men aangehaakt is, maar wat haar betreft wordt dit proces afgewacht voordat de commissie iets zegt over inhoudelijke punten.

1470 De heer **Kramer** (GroenLinks) vindt het goed dat dit onderwerp op de agenda is gezet. Hem valt op dat het om een doordacht stuk van een actieve bewonersgroep gaat en dat het het waard is om er kennis van te nemen. De heer Kramer denkt dat de discussie vandaag niet gevoerd hoeft te worden, maar signaleert dat GS kennelijk al op een traject zitten waarbij zij door de toekomstvisies extra ruimte bieden. Hij stelt dat de maatschappelijke problematiek waardoor überhaupt aan het Kustpact wordt gewerkt, is om de bestaande situatie te beschermen. Hij hoort nu dat er gewerkt wordt aan opties waarop zelfs de gemeenten niet zitten te wachten en vraagt zich af waar men dan mee bezig is. De heer Kramer geeft dit als signaal mee en komt er te zijner tijd op terug.

1480 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) dankt de SP voor het agenderen van het stuk op de B-agenda. Hij denkt dat er sprake is van een belangrijk signaal dat wellicht ook voor andere delen van de kust geldt. Hij heeft begrepen dat de gesprekken met de partners nog niet optimaal zijn ingevuld. Het is een belangrijk signaal dat ook anderen belang hebben bij de manier waarop de kust eruit blijft of gaat zien. Als deze gesprekken beter geborgd zijn, lijkt het hem verstandig om het voorstel van de Papineau Salm te volgen zodat men zeker weet dat iedereen die iets wil inbrengen daar ook de gelegenheid toe heeft gekregen.

1485 Mevrouw **De Meij** (50PLUS) sluit zich aan bij met name GroenLinks en bij het voorstel van de heer Papineau Salm om het onderwerp niet nu te bespreken. De sprekers geven aan dat er ontwikkelingen gaande zijn waarbij mensen die het aangaat niet worden geraadpleegd. De overlast voor deze mensen wordt alleen maar groter. Het is goed dat dit vanavond aan de orde is gekomen. Zij vindt dat PS hier goed op moeten letten.

1490 Mevrouw **De Groot** (SP) zegt dat de heer Papineau Salm naast zijn ordevoorstel ook de brief van GS over harde en zachte plannen voor de kust heeft geagendeerd. Wat haar betreft zijn er te veel harde plannen. De SP-fractie heeft de indruk dat gemeenten geprobeerd hebben om een aantal plannen hard te maken voordat het Kustpact ingevoerd werd. Vorige week stond een aantal artikelen in NRC Handelsblad over deze materie. Daarin werd onder meer vermeld dat Natuurmonumenten gaat vechten voor het leeghouden van Callantsoog en daarvoor in de plaats Petten heeft geofferd. Als dit het geval is, vindt de SP dit niet netjes tegenover de duizenden mensen die zich hebben ingezet voor het Kustpact. Uit de kwesties Zandvoort en Petten, die ongetwijfeld nog een keer aan de orde komen, blijkt dat geen rekening is gehouden met de doorsneemens. De SP vindt dat de overgangsregeling voor de PRV, die zorgt voor deze chaos op het strand, het mogelijk maakt dat er veel te veel strandhuisjes gebouwd worden en zal veroorzaken dat het Kustpact gaat mislukken. De overgangsperiode moet veel korter worden.

1505 Mevrouw **Geldhof** (ged.) stelt voorop dat men werkt aan een cocreatie met de partners. Niet alleen de spreker maar ook PS is uitgenodigd voor de bijeenkomst in Overveen. Dat is geen toeval; de uitnodigingen zijn tegelijkertijd verstuurd. Er is een ambtelijk werk in progress dat morgen wordt teruggelegd, maar dat nog geen enkele status heeft. Er is geen sprake van dat GS ruimte bieden in de Toekomstvisie. Er vindt juist een dialoog plaats met de omgeving: de stukken worden gemaakt met input van de gemeente en ook bewoners zijn welkom. De informatie die vandaag door de spreker is gegeven, kan dan ook ingebracht worden. Het is ook niet zo dat er een voorstel van GS ligt waarop gereageerd mag worden. GS willen juist in samenspraak met alle partijen tot een gedragen stuk komen. De gedeputeerde vraagt de commissie om niet te hard van stapel te lopen aangezien iedereen wordt betrokken.

1515 De **voorzitter** vraagt de PvdA-fractie om het verzoek om de brief van mevrouw Geldhof over het Kustpact te agenderen te motiveren.

1520 De heer **Papineau Salm** (PvdA) dankt de gedeputeerde voor de brief. Hij had gehoopt dat het voorstel van GS er nog voor de zomer zou liggen, maar dat is blijkbaar niet gelukt. Hij vraagt of men hiermee nog wel op tijd is om de resultaten van de gesprekken in de Omgevingsvisie te verwerken. Ook wordt er een inhoudelijke beleidswijziging voorgesteld om eerst het strand, dan de duinen en dan de binnenrand te bespreken, terwijl de commissie er bij de start van het proces op heeft aangedrongen om hier integraal naar te kijken. De heer Papineau Salm ziet niet graag dat men eerst gaat praten over strandhuisjes en een jaar later pas over de duinrand.

1525 De heer Papineau Salm vraagt of de inspraak van inwoners via de gemeente loopt of apart gaat.

Mevrouw **De Groot** (SP) wil het hebben over de harde en zachte plannen die niet meer terug te draaien zijn. Er is geen mogelijkheid meer tot inspraak en ze zijn niet in lijn met wat Natuurmonumenten aanvankelijk met het Kustpact heeft beoogd.

1530

Mevrouw **Strens** (D66) zegt dat het om harde plannen gaat die een bestemmingsplanprocedure bij de gemeente hebben gevolgd en waarbij mensen de kans hebben gehad om een reactie in te dienen. Zij vindt het vervelend dat mevrouw De Groot het beeld schetst alsof mensen geen enkele kans op inspraak hebben gehad.

1535

De heer **Papineau Salm** (PvdA) merkt op dat het om een momentopname gaat, een inventarisatie, en dat PS straks in de positie is om te bekijken hoe zij daar tegenaan kijken. Hij vindt dit nu niet aan de orde en wil er graag over praten tijdens de discussie in het najaar.

1540

Mevrouw **de Groot** (SP) zegt dat de meeste plannen al hard waren voordat het Kustpact er was.

1545

Mevrouw **Haagsma** (CDA) zegt dat het CDA wel content is met het opdeling in strand, binnenrand duinen en buitenrand duinen, omdat alles in één keer bespreken niet haalbaar is. Zij vindt het van belang dat er snel duidelijkheid komt richting gemeente en bewoners. Zij herhaalt de oproep van de Dorpsraad in Petten. Ook mevrouw Haagsma was in de veronderstelling dat het onderwerp in juni voor het eerst besproken zou worden. In de brief wordt aangegeven dat er geen sprake is van een gewijzigde planning, terwijl zij die wel zo ervaart en daarin teleurgesteld is. Het CDA wil doorpakken als het gaat om de toekomst van de kust, zodat er snel gesproken kan worden over de plekken waar men het strand wil ontwikkelen en leeg wil houden.

1550

De heer **Kramer** (GroenLinks) denkt dat over de fasering waarvoor GS hebben gekozen kan worden getwist. Uit de brief haalt hij dat als men het onderscheid maakt tussen strand, duinen en binnenduinrand, de laatste twee in een ander spoor dreigen te komen. Of dit ernstig is weet hij niet, maar hij denkt dat de discussie daarover kan verwateren en dat niet verzekerd is dat er integraal naar het proces wordt gekeken.

1555

De heer Kramer valt op dat er weinig over instrumenten wordt gesproken en vooral over de zonering beperkt tot het strand. Hij vindt dit tekort schieten. Er is de laatste jaren sprake geweest van wildgroei waarbij provincies niet alles in de hand hadden. Het gaat erom een instrumentarium te vinden om dat tegen te gaan. Dat is de hoofdplicht van de provincie. Het moet hem van het hart dat hij nergens een overzicht ziet van de typen instrumenten die beschikbaar zijn. De heer Kramer vindt dat dat er van de zijde van GS moet komen, zodat men ervoor kan zorgen dat de kust leefbaar en de natuur intact blijft.

1560

Een tweede punt dat de heer Kramer opviel is dat op twee plekken in de brief benadrukt wordt dat GS nog niet weten of het juridisch instrumentarium aangepast moet worden. Hij proeft hierin een wat naïeve, laconieke houding die uitdrukt dat er niet gereguleerd hoeft te worden omdat dit niet strookt met de Omgevingswet die meer verantwoordelijkheid bij de gemeenten legt. Fasering kan tot gevolg hebben dat er meer mag. De heer Kramer vindt dat er nagedacht moet worden over kwantificering.

1565

De heer Kramer constateert dat rijp en groen op de lijst met pijplijnplannen staat. Hij is zeer benieuwd welke onderliggende criteria gehanteerd zijn om tot de conclusie te komen wat hard en zacht is. Dat de lijst niet compleet is, kan niet kloppen. Hij hoort graag hoe de lijst er definitief uit komt te zien. Met betrekking tot het begrip "hard" merkt hij op dat het alleen kan gaan om onherroepelijke bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Hij vraagt waarom de argumenten die voortkomen uit het Kustpact niet gebruikt kunnen worden als de procedure nog loopt. Het gaat ook om de intentie van de provincie in de procedure. De heer Kramer vindt dat moet worden gekozen voor de lijn die in het Kustpact wordt voorgestaan.

1570

1575

Mevrouw **Strens** (D66) heeft kennis genomen van het voorstel om op te knippen. Enerzijds vindt zij dit begrijpelijk omdat men zo snel met een voorstel voor de zonering van het strand kan komen. Anderzijds heeft zij altijd benadrukt dat zij het proces het liefst integraal beziet, inclusief de duinen en de binnenduinrand. Mevrouw Strens vraagt hoe de integraliteit wordt gewaarborgd en hoe, als men het voorstel opknijpt, tempo in het traject wordt gehouden.

1580

De heer Kramer wekt de indruk dat er nu geen beleid is voor harde en zachte plannen, maar dat is niet het geval. Mevrouw Strens vraagt of zij goed begrijpt dat de gemeente bij een zacht plan moet aantonen dat het valt onder de definitie van een zacht plan zoals benoemd staat in het Kustpact en dat altijd getoetst wordt of het past binnen de vigerende PRV en de vastgelegde zonering.

1585

Mevrouw **Geldhof** (ged.) doet het deugd dat iedereen de kust zo'n warm hart toedraagt. Het Kustpact en de uitwerking ervan is een proces dat moet worden doorlopen. Zorgvuldigheid en kwaliteit zijn daarbij heel belangrijke componenten. Er wordt gebruikgemaakt van het middel cocreatie om tot een gedragen integraal toekomstperspectief te komen. Het toekomstperspectief gaat over de ensembles

1590

van strand, duinen en binnenduinrand en is een bouwsteen voor de Omgevingsvisie. De zonering wordt echter gefaseerd doorlopen en daarbij wordt begonnen met het strand. Bewoners zijn welkom op de inloopteliërs om te praten over het toekomstperspectief. Daarnaast organiseren veel gemeenten afzonderlijk bewonersbijeenkomsten.
De bestemmingsplannen die hard zijn en in de pijplijn zitten, hebben al een traject doorlopen. Daarmee zijn rechten gevestigd.

Mevrouw **De Groot** (SP) merkt op dat er ook dingen spelen als Callassande in Groote Keeten.

Mevrouw **Geldhof** (ged.) zegt dat het gaat om de rechten die zijn verworven. Zij merkt tegen de heer Kramer van GroenLinks op dat Natuurmonumenten het er volledig mee eens was dat aan de bestaande rechten niet wordt getornd en dat die worden gerespecteerd. De gedeputeerde is bij de vergadering waarin dit is besproken aanwezig geweest.

De heer **Kramer** (GroenLinks) merkt op dat hij niets heeft gezegd over Natuurmonumenten, dat een eigen positie inneemt. Hij is er natuurlijk voor dat de rechten die vastliggen gerespecteerd worden. Hij heeft alleen een nuancering willen aanbrengen m.b.t. een bestemmingsplan of omgevingsvergunning die onherroepelijk zijn of niet. Als de bevolking in verzet komt tegen plannen, die de overheid op basis van het Kustpact ook niet zonder meer wil ondersteunen, kunnen dit projecten zijn die men niet tot het einde aan toe wil verdedigen. De heer Kramer pleit voor een soepeler opstelling zodra daar een momentum voor is en niet voor het negeren van rechten.

Mevrouw **Geldhof** (ged.) zegt dat er is gezegd dat Natuurmonumenten de huidige situatie niet voor ogen had, toen het het Kustpact ondertekende. Zij was erbij toen Natuurmonumenten zei dat de bestaande rechten zullen worden gerespecteerd.

De gedeputeerde benadrukt dat in het proces om tot de Toekomstvisie te komen, de samenhang niet wordt vergeten. Het is bijvoorbeeld de vraag wat de binnenduinrand precies inhoudt en zij verwacht daarover een ingewikkelde discussie.

De gedeputeerde zegt dat het bestaande instrumentarium voldoet om zaken te regelen. Men gaat echter in gesprek, werkt het toekomstperspectief uit en bekijkt of er extra waarborgen nodig zijn die het systeem nog niet kent. Als dit zo is, worden er nadere instrumenten ingezet. Er wordt ook nagedacht over de vraag of kan worden gekomen tot een samenwerkingsagenda om zaken af te hechten. Het eerste document moet nog verschijnen en zij verwacht hierover in de volgende commissie de discussie te voeren.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) vraagt of er gekeken kan worden naar de manier waarop bewoners via de website worden verwezen naar de gemeente of de provincie.

Mevrouw **Geldhof** (ged.) neemt deze opmerking mee.

c. C naar B verzoek SP: brieven over omgeving Kasteelruïne Brederode

INSPREKER

De heer de Jong spreekt in namens Natuurmonumenten. Namens een coalitie van vijftien lokale en landelijke organisaties, omwonenden en burgers wil hij aandacht vragen voor de omgeving van de Ruïne van Brederode, een van de meest indrukwekkende monumenten van het land, die goed bewaard is gebleven. Een reden daarvoor is dat de Rijksoverheid zich als eigenaar actief heeft bemoeid met de lokale ordening en hierdoor meerdere malen bebouwing van de omgeving is voorkomen. Op dit moment zijn vrijwel alle weilanden in de omgeving aangewezen als NNN-gebied. Ook in beleidsnota's, zoals die van de provincie, zijn de unieke waarden goed omschreven. De inspreker zegt dat ondanks al deze bescherming toch een onomkeerbare aantasting dreigt te gebeuren. Naast de ruïne bevindt zich een agrarisch perceel met vervallen kassen. Een projectontwikkelaar is met een beroep op de Ruimte voor Ruimte-regeling van plan om hier drie villa's te plaatsen. De grond is gekocht, de tekeningen zijn gemaakt en de vergunningen zijn aangevraagd. De provinciale uitvoeringsregeling Ruimte voor Ruimte is bedoeld om de kwaliteit van de omgeving te verhogen. Volgens artikel 5 van de regeling mag dat alleen als de bebouwing in het landschap past. De inspreker meent dat de bebouwing met villa's niet aansluit op de verschijningsvorm en de schaal van het landschap. Belangrijke zichtlijnen en het ensemble gaan verloren, net als een unieke kans op het creëren van een aaneengesloten natuur- en recreatiegebied. De Ruimte voor Ruimte-regeling mag bovendien alleen worden toegepast indien een projectontwikkelaar niet meer dan 5% winst maakt. Uit het aangeleverde exploitatieoverzicht blijkt

dat de winst op papier te laag is ingeschat en dat de daadwerkelijke winst vele tientallen procenten bedraagt.

- 1655 Momenteel werkt de provincie aan een nieuwe Omgevingsvisie vanuit het Kustpact en de MRA. De unieke waarden van de binnenduintrand worden onderkend. Na de zomer wordt de commissie om een oordeel over de ruimtelijke plannen gevraagd. De inspreker zou het wrang vinden als de unieke waarden van de ruïne en de omgeving opnieuw bevestigd worden op papier, maar het perceel naast het kasteel in de tussentijd bebouwd wordt. Hij vraagt de commissie om een pas op de plaats te maken. Naar zijn mening kan pas na het bestuurlijk vaststellen van ruimtelijke kaders, zoals het Kustpact Binnenduintrand, het Ontwikkelperspectief Binnenduintrand en de Omgevingsvisie een gewogen oordeel over de bebouwing worden gegeven. Daarnaast hoopt hij op een objectieve beoordeling van de landschappelijke effecten en de exploitatieberekening. De inspreker heeft gerede twijfel bij de aangeleverde getallen en de financiële onderbouwing en vraagt om een gedegen
- 1660 doorrekening waarbij de Adviescommissie Ruimtelijke Ontwikkeling en externe financiële deskundigen om een oordeel kan worden gevraagd. Art. 3 en 5 van de uitvoeringsregeling kunnen daarbij als leidraad en kader dienen.
- 1670 De inspreker zegt dat de organisaties dromen van een prachtig, open natuur- en recreatiegebied rond de ruïne. Indien besloten wordt om de drie villa's op een andere locatie te bouwen, wil het initiatief van burgers en organisaties graag meehelpen om van het huidige afgesloten en niet toegankelijke vervallen gebied een voor iedereen toegankelijk en beleefbaarheid gebied van metropolitaanse klasse te maken.

- 1675 Mevrouw **Strens** (D66) vraagt of de inspreker zijn verhaal ook bij de gemeente heeft gehouden en of hij weet hoever men daar met de plannen is.

- 1680 De heer **De Jong** zegt dat de inspraak woensdag 19 juni a.s. ook bij de gemeenteraad wordt gehouden. De aanvraag is ingediend. Het bestemmingsplan moet gewijzigd worden en de procedure loopt. Omdat het om een provinciale regeling gaat en het een agrarisch perceel is dat van functie moet veranderen, kan dit alleen aan de hand van de Ruimte voor Ruimte-regeling worden gedaan. Vandaar dat het de inspreker gepast leek om de commissie naast de gemeente op de hoogte te stellen.

- 1685 Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt of er bewijzen zijn dat er de opbrengst meer dan 5% is. Daarnaast vraagt zij wat de vijftien organisaties met de grond rond de Ruïne van Brederode willen doen.

- 1690 De heer **De Jong** zegt dat er geen keiharde bewijzen zijn, maar dat er sprake is van een projectontwikkelaar die de grond heeft aangekocht met zijn bedrijf en die vervolgens privé wil verkopen. Dit levert een ingewikkelde fiscale situatie op. De financiële experts die ernaar hebben gekeken, geven aan dat als de zaak voor de Raad van State komt er sprake is van gerede twijfel en meer dan 5% winst.
- 1695 Alle weilanden in de omgeving zijn aangewezen als NNN. Het perceel met de vervallen kassen is buiten de NNN gehouden. De inspreker zegt dat de organisaties er een mooi gebied van willen maken met duinrellen, wandelpaden en vooral zonder bebouwing.

COMMISSIE

- 1700 Mevrouw **De Groot** (SP) verwijst naar haar motivatie. Zij denkt dat de PS moeten beoordelen of de Ruimte voor Ruimte-regeling goed wordt toegepast. Het is daarnaast belangrijk dat er meer natuur in het NNN komt.

- 1705 De heer **Kramer** (GroenLinks) zegt dat het om een uniek gebied gaat. Het is goed dat de brief aan de commissie is voorgelegd. Het verhaal van de inspreker vindt hij goed onderbouwd en aansluiten bij wat hij er zelf over gelezen heeft. De heer Kramer denkt dat GS op de verkeerde lijn zijn gaan zitten en de Ruimte voor Ruimte-regeling niet goed hebben toegepast. De gedacht van de regeling is dat een niet meer gebruikt agrarisch pand wordt afgebroken en wordt vervangen door een woning als daardoor het aanzicht van de omgeving mooier wordt. Dan is een villa weliswaar mooier dan een kas, maar in het grotere plaatje passen in de omgeving van de Kasteelruïne helemaal geen villa's. GS hebben de afweging veel te smal gemaakt. Als de betrokken organisaties naar de rechter stappen, gaat het volgens de heer Kramer mis. Hij stelt voor dat GS de zaak heroverwegen.

- 1710 De heer **Heijnen** (CDA) is het niet eens met de woorden van GroenLinks. Het gebied is verpauperd en krijgt een goede impuls als er drie mooie villa's worden toegevoegd en het een mooi terrein wordt dat in de omgeving past.

- 1715 Mevrouw **Strens** (D66) vindt dat de Ruimte voor Ruimte-regeling goed wordt toegepast. Het gaat om een uniek gebied. Zij wil GS meegeven om goed met de initiatiefnemer te bekijken hoe de inpassing op een passende wijze kan plaatsvinden, met oog voor de kwaliteiten van het gebied.
- 1720 Mevrouw **Geldhof** (ged.) zegt dat GS al technische vragen over het onderwerp hebben beantwoord waarin de volgende conclusies zijn getrokken. De Ruimte voor Ruimte-regeling is bedoeld om storende bebouwing weg te halen, in dit geval de vervallen kassen. De kwaliteitsverbetering ontstaat door het opschonen van het terrein en de vormgeving, inpassing van de nieuwe bebouwing en het verdwijnen van de bestaande rommelige situatie. De nieuwe bebouwing wordt laag en landschappelijk ingepast met deels al bestaand groen en een aardewal. Daarmee blijven de
- 1725 woningen uit het zicht en passen ze in de omgeving. Het plan levert per saldo een betere ruimtelijke kwaliteit op dan de oude situatie: het versterkt de natuurwaarden in de directe omgeving en daarmee ook het omliggende NNN-gebied. Met de realisatie wordt een zichtlijn op de Ruïne in ere hersteld. Wat GS betreft gaat het om een terecht gebruikmaken van de Ruimte voor Ruimte-regeling.
- 1730 **8. Rondvraag Geldhof**
Er zijn geen vragen.
- 9. Sluiting**
- 1735 De heer **Papineau Salm** (PvdA) zegt zich te hebben gestoord aan het vroegtijdig vertrek van de VVD-fractie, net als de vorige vergadering het geval was.
- De **voorzitter** zal de opmerking meenemen in de richting van de VVD-fractie.
- De **voorzitter** sluit de vergadering om 22.39 uur.
- 1740